

SLOVENSKI LIST

Naročnina: Za Ameriko in za celo leto 6 arg. 6.—; za pol leta 3.50; Za druge dežele 2.50 USA-Dolarjev.

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 032878.

PERIODICO DE LA COLECTIVIDAD YUGOESLAVA

Dirección y Administración: Gral. César Díaz 1657, U. T. 59-3667 Bs. Aires

AÑO (Leto) VIII.

BUENOS AIRES, 25. de Septiembre (septembra) 1937 Núm. (Štev.) 38

POSAMEZEN IZVOD: 10 ctva.

LIST IZHAJA OB SOBOTAH
Rokopisi se ne vračajo

Kdaj bo kaj?

Tako nekam v kot se je bil skril in stisnil dopis iz Sao Paula v zadnji številki Slovenskega lista, kakor bi ga bilo sram, da si upa postaviti nam vprašanje: kdaj bomo končno kaj takega naredili, ustvarili, da bo tu, v izseljeništvu, vereni in dostojen izraz onega, kar smo mi, ki nas je večina s Primorskega, imeli doma? Kdaj bomo vsaj nekaj podobnega dela izvršili, kakor so ga dobrega dela izvršili, kakor so ga naši starejši bratje na Primorskem, ki prav gotovo niso živeli v boljših prilikah nego živimo mi tu? Kdaj bomo prišli do takšnih kulturnih organizacij in domov in do takšnih gospodarskih ustanov, da bomo smeli biti nanje ponosni?

Nič ni prav, da se tako vprašanje skriva v kot, ko bi ga morali imeti pred očmi stalno, vsak dan ali pa vsaj v vsaki številki tega lista, ki nam hoče biti vodnik. Samo tako bi morda začeli razmišljati o tem, kateri so vzroki tega našega mečkanja v organizacijskem delu našega izseljeništvu, ki nas do nobenih trajnih in črtev vrednih uspehov ne more privedi. Te vzroke bi morali najti ter si potem prizadevati, da jih odpravimo, če hočemo, da bo kaj zdravega, krepkega in trajnega vzraslo iz naših društev.

Vzrokov je gotovo več in si jaz niti ne domišljam, da bi jih kar danes vse iztaknil in obrazložil, vendar pa se mi zdi, tako na prvi pogled, da je glavni vzrok našega neuspešnega društvenega dela ta le: pomanjkanje pravega cilja.

Trdim, da naša društva nimajo nobenega pravega, t. j. za naše izseljence primerne in privlačnega cilja ter da jim prav radi tega ni uspelo privleči v društveni krog večjega števila naših ljudi, ki v svoji ogromni večini brezbrizno gledajo na res naporno delo par desetletnih društevnikov, ki se že leta in leta trudijo, da nam od časa do časa kaj zapojejo ali odigrajo na ozračju. Z veliko propagando se včasih sicer posreči zares napolniti to ali tisto dvorano; če se ljudem sporedno dopade, krepko zaploškajo, priključijo in pohvalijo igralce in pevce, a čez par dni že popolnoma pozabijo na vsa naša društva, dokler jim spet katero ne začne poklicati na dom vabila, da bo druga prireditev, kakršne doslej še nikoli ni bilo. In ta reč traja že deset ali dvajset let. Od vsega ogromnega dela, ki so ga izvršile one desetine društvenih delavcev, ni nič trajnega, za skupnost in bodočnost pomembnega ostalo: denar, kolikor ga je bilo od takih prireditev, je šel v namembne tujim gospodarjem, igraje pa je še zmerom diletanško, kar povzroča, da človek nikoli v naprej ne more vedeti, ali bo prihodnja igra tako podana, da se mu izplača videti jo, ali pa bo takšna, da mu bolj kaže iti v kino čas za pravljat. Zato je tudi zanimanja za naše prireditve vedno manj, na mesto da bi ga bilo vsako leto več. In človek se včasih res ne more ubraniti vtisa, da se tisti maloštevilni in zares poštenovalni društveniki trudijo in mučijo le za to, da bi ohranili pri življenju društvo, katero pomagali ustvariti ali pa jim je po-

Sestanek Mussolini - Hitler

MUSSOLINI JE ODPOTOVAL V NEMČIJO. KJER BO RAZPRAVLJAL S HITLERJEM O AKTUALNIH POLITIČNIH VPRAŠANJH — NOVA KOLEBANJA ITALIJE — IZGLEDA, DA BO ODLOČNO ZADRŽANJE FRANCIE IN ANGLIJE RAZČISTILO EVROPSKO OZRAČJE

Že tolikokrat napovedano Mussolinijevo potovanje v Nemčijo se je končno vendarle izvršilo. Vodja italijanskega fašizma je prekoračil italijansko mejo ter se je napotil v Monakovo in Berlin, da se porazgovori s svojim nacističnim kolego o perečih evropskih političnih vprašanjih, ki jih je precej in med katerimi stoji vsekakor v ospredju problem Španije. Ni potrebna bogve kako velika bistroumnost, da človek ugane, da bo konferenca med voditeljema obeh evropskih fašističnih držav velike važnosti za nadaljnji razvoj dogodkov v Evropi, ker zahteva tudi položaj, ki je nastal po nyonski konferenci, da se Italija in Nemčija, predvsem pa prva, odločita: ali za popuščanje, ali pa za okrepitev "osi Rim-Berlin", kakor so v poslednjih mesecih krstili italijansko-nemško sodelovanje, usmerjeno proti evropski demokraciji.

Po raznih znamenjih smemo sklepati, da sta se Anglija in Francija odločili, da bosta odslej odločneje nastopali v zaščito evropskega miru, ki je v stalni hudi nevarnosti, odkar se Italija in Nemčija igrata z bakljjo vmešavanja okrog španskega soda smodnika. V Londonu in Parizu so prišli do spoznanja, da je treba kaj ukreniti, tudi brez ali pa celo proti Italiji in Nemčiji, in tako se je zgodilo, da se je vkljub italijanskemu in nemškemu sabotiranju vendarle sestala sredozemska konferenca v Nyonu, ter da je tudi z neverjetno naglico prišla do konkretnih zaključkov. V Rimu so oči vidno do zadnjega hipa mislili, da

z nyonsko konferenco nič ne bo, pa jih je zato zelo neljubo presenetil dogovor za zavarovanje plovbe po Sredozemskem morju: Francija in Anglija sta zagospodarili na "italijanskem mare nostro", zajamčili varnost plovbe pred podmorniki-pirati in pokazali odločno voljo, da bosta v Nyonu dane obljube tudi izvrševale. Italija je bila potisnjena v stran in njen položaj je bil in je še vedno vse prej nego zadovoljan vredn. Zato so v Rimu brž začeli iskati rešitev iz zadrege: v Londonu in v Parizu so sporočili, da bi končno vendarle bili pripravljeni, razpravljati o vprašanjih, ki se tičejo Sredozemskega morja.

In tedaj se je spet pokazala temeljita odločnost pariške in londonske vlade. Preko italijanskega ministra v Švici sta obe vladi sporočili gospodu Mussoliniju, da bosta radi začeli reševati z njim važne evropske politične probleme, če bo najprej on... odpoklical iz Španije svoje "prostovoljce". Takšne odločnosti že več let ni bilo v francoski in angleški politiki.

Seveda ima ta odločnost varjen temelj, na katerega se oslanja: obnovljeno moč angleške vojne mornarice, vojske in letalstva, na katere je s prav posebnim in za Ženevo — mesto razoročitvenih konferenc — naravnost presenetljivim poudarjem opozoril pretekle dni v Družbi narodov angleški zunanji minister Eden. Ono, kar ji je za časa abesinskega spora manjkalo, t. j. vojna pripravljenost in udarna moč njenih vojnih sil, ima sedaj Anglija v zadostni meri in zato je tudi njena beseda odločnejša.

li bosta Mussolini in Hitler odgovorila s prav takšno odločnostjo?

JAPONCEM SE MUDI

Japonska je spoznala, da je pričela z namenom okupirati nov del Kitajske v zelo neugodnem mednarodnem političnem položaju. Z Nemčijo, s katero je pred letom sklenila vojaško pogodbo, ne more zaenkrat računati, kajti Rusija se noče zaplesti v vojno, dasi pazno zasleduje svetovni politični razvoj.

Zato so pa Japonci napeli vse moči, da čimprej zaključijo z nenapovedano vojno ter vzamejo Kitajski vsaj nekaj, kar imajo v načrtu.

Japonska letala strahovito bombardirajo večja kitajska mesta in povzročajo veliko mrtvih in ranjenih ter paniko med prebivalstvom.

Po drugi strani pa je odpor Kitajske precej večji, kot so si Japonci predstavljali, ker jo Rusija neovirano zalaga z letali in municijo.

Nemčija in Italija pa še nista dovolj pripravljene za nadaljno zavojevanje tujih deel ter se bosta sestala Hitler in Mussolini, da se dogovorita kako in kaj. Japonski imperijalizem pa je računal, da je evropski fašizem močnejši in je v skladu s tem naziranjem pričel operirati na Daljnem Vzhodu.

NEREŠENO VPRAŠANJE

Vprašanje narodnih manjšin je kar izginilo v velikih mednarodnih zapletljivostih, ki jih povzroča fašistična nasilnost zdaj na tem zdaj na onem delu sveta.

Izven Rusije spada k narodnim manjšinam okrog 40 milijonov ljudi. Vse te narodne manjšine imajo več ali manj kulturne svobode, posebno nemška manjšina pod Očeško slovaško nima vzroka se pritoževati, medtem ko se Slovencem pod Italijo godi slabše kot črnecem v katerikoli afriški koloniji.

V znanem sporazumu je Italija obljubila nekaj svobode jugoslovanski narodni manjšini, dala jo pa doslej še ni, kajti dokler nimamo slovenskih šol, kulturnih ustanov in svobode slovenske tiskane besede, ne moremo o kaki resnični svobodi govoriti.

Slovenski list je takoj jasno povedal, kaj misli o sporazumu in kaj od njega pričakuje. Popolnoma se je strinjala z nami Istra, ki je glasilo primorskih emigrantov v Jugoslaviji, in kmalu sta izšla dva pomembna članka o tem tudi v ljubljanskem Slovcu; eden na uvodnem mestu, drugi pa v podlistku.

Prostor nam ne dopušča, da bi v celoti prinesli oba članka; omenimo naj samo bistveno vsebino.

Uvodničar pravilno prikazuje, da Društvo narodov nima moči in potrebe avtoritete, da bi branilo pravice narodnih manjšin. Zastopniki zadnjih so celih osemnajst let zastoj trkali na vrata ženevske mednarodne organizacije. Slednjič so prišli do zaključka, da je škoda še nadalje izgubljeni čas, ter so se zahtekli v London pod okrilje Anglije, ker da je Anglija največja imperialna država, ki ima več narodov pod svojim pokroviteljstvom in nobenemu ne krati kulturne in narodne svobode. Članek očitno tudi v tem koraku zastopnikov narodnih manjšin ne vidi rešitve, zato zaključuje: Zveza narodov, četudi bi morda kaki prizadeti državi ne bilo prav, bi morala na vsak način vsaj poizkusiti rešiti pereče vprašanje narodnih manjšin, predno se jim pusti dozoreti prepričanje, da zanje na pravni poti ni rešitve in naj si poiščejo drugo...

V podlistku pa ugotavlja neki J. K., kako malo da se v Jugoslaviji zanimajo za usodo bratov v nesreči onstran meje, bodisi na Primorskem ali na Koroškem. Članek zopet pravilno zaključuje s Finžgarjevimi besedami: Vsak narod ima takšno usodo, kakršno si zasluži...

Čitali smo potem še nekaj člankov in komentarjev glede sporazuma in naše narodne manjšine, v slovenskih listih v Sev. Ameriki.

Iz tega razvidimo, da dobre volje pri listih ne manjka in da so celo taki povedali svoje mnenje, glede katerih je z gledalo v začetku da bodo morda vsled "ljubega miru" kar lepo molčali.

Nikakor pa ne zaviši končna rešitev narodnih manjšin samo od nekaj člankov v listih; kot se je izkazalo, tudi od Društva narodov ne in prav tako ne od Anglije; pač pa od mednarodne pravičnosti, ki pa

DROBNE VESTI

Guverner Iruña, Troncoso, ki je osumljen, da je bil v zvezi s poveljnikom španske podmornice "C 4", ki se je hotel polastiti podmornice "C 2" ter jo predati Francu, je bil prijet ter se sedaj nahaja v Brestu v zaporu. Troncoso je pripravljel, kakor poročajo francoski listi, tudi vstajo v Franciji, ki naj bi izbruhnila prihodnji mesec.

Italijanski kaptol ladij "Colombo" in "Vespucci" so 20. t. m. v francoskem Tunezu umorili tajnika protifašističnega lista, Giuseppeja Micellija.

General Franco je zahteval od angleškega poslanstva v Hendayi, da nemudoma odpokliče konzule iz Bilbao, Santanderja in San Sebastiana, sicer bodo siloma izgnani.

Francoskega konzula Bertranda v Malagi, so revolucionarne oblasti prijele ter ga drže kot talca za aretiranega guvernerja Troncosa. Francoska vlada je radi tega pri Francovi vladi protestirala.

Načelnik policije v Bukarešti, je poslal v odobrene predlog, potom katerega naj bi se vsem tatovom utisnilo z rdečo barvo na roko neizbrisno znamenje. S tem načelnik policije upa, da bi se precej omejilo vedno naraščajoče tatvine in rope.

Dva ruska generala, Skoblin in Miller sta skrivnostno izginila. Domneva se, da sta bila ugrabljena, kakor 1930 leta general Kutjevov, o katerem se še do sedaj ne ve, kako in kdo ga je ugrabil. Francoska policija se zelo trudi, da bi prišla na sled teroristom, ki posebno zadnje čase vznemirjajo Francijo.

Argentinske vesti

GLASOVE ŠTEJEJO

V nedeljo so se vršile dopolnilne volitve v onih krajih, kjer so bile prvotne predsedniške volitve iz enega ali drugega razloga razveljavljene. Kakor smo bili napovedali, so se opozicijske stranke skoro povsod vzdružile teh dopolnilnih volitev, izjavljajoč, da nimajo nobenega jamstva, da bi smeli in mogli njihovi volilci svobodno izraziti svojo voljo na voliščih.

Štetje glasov se je ponekod začelo, tako na pr. v glavnem mestu, kjer so radikali izvajali veliko zmag, drugod pa se še nadaljuje. Doslej so našli več radikalnih glasov nego "concordancijskih", vendar pa si niti radikali, niti v sanjah ne domisljajo, da bodo morda končno oni imeli več volilcev nego vladni blok. Manj kaj se podati iz vel. provinc, kjer je bil pritisk vladnega aparata najvidnejši in manjkajo predvsem glasovi iz največje pokrajine argentinske republike, iz Buenos Airesa. Ti glasovi bodo tehtnice odločilno vrgli na drugo stran — na stran vladnega bloka.

V političnih krogih sepečejo, da povzroča možem iz "concordancije" precejšnje skrbi g. Fresco, buenosaireski guverner, ker se boje, da bo za svoje glasove — glede katerih mu opozicija očita, da jih je s silo in z zvijačo nabral — zahteval to in ono ter da mu ne bo mogoče odrediti, ker je s "svojimi glasovi" on gospodar položaja. G. Fresco ima — tako vsaj trde ljudje, ki zagotavljajo, da so zelo dobro poučeni — konservativce v svoji provinci takorekoč na vrvi in sme računati, da se bodo točno držali njegovih navodil. Zato ni izključeno, da imajo prav tisti, ki trde, da bo marsikaj zahteval. Tako na primer govore, da bo med njegovimi pogoji tudi ta, da se v vsej državi napove boj komunistični propagandi, ki jo je buenosaireski guverner prvi začel preganjati z zakonom. A to bi seveda bil le en sam izmed pogojev, ki jih ima g. Fresco pripravljene za bodočega predsednika republike, g. Ortiza.

Hudih očitkov proti načinu kako so se vršile volitve v mnogih pokrajinah in predvsem v buenosaireski, ni ne konec ne kraja. Listi o tem pišejo in tudi zbornišna opozicija je eno celo sejo, da v manjšini porabila za to, da je zvezni vladi in mnogim guvernerjem brala levite.

Jo mora ustvariti in zahtevati ljudstvo samo. Zato pa je predvsem potrebno brzdjanje političnih in verskih strasti ter iskanje skupnih koristi. Italijanski emigranti, na primer, so se organizirali v skupno fronto proti fašizmu, ki se imenuje "Unione Popolare Italiana", kar pomeni Italijanska narodna zveza. V tej zvezi so republikanci, socialisti in komunisti. "Če hoče italijanski narod ter emigracija kaj pozitivnega doseči v borbi proti fašizmu", piše Emilio Lusa, ki je eden izmed protifašističnih voditeljev, "mora nastopati skupno".

Vprašanje narodnih manjšin se bo rešilo naknadno z drugimi perečimi socialnimi narodnimi in mednarodnimi problemi, a je potrebno, za čim hitrejšo rešitev, sodelovanje vseh ki so v srehi pošteno in hočejo dobro, brez ozira stanu in poklica.

ZIMA V CORDOBI

Nenavadno presenečenje so imeli v Cordobi pretekle dni. Dočim je skoro po vsej republiki od nedelje do torka deževalo, da je bilo vse — vsaj za poljedelce, ki jim je dež zelo prav prišel — je v cordobski pokrajini snežilo in sicer na tak temeljit način, da se je ponekod nabralo do dva metra snega. Niti najstarejši ljudje ne pomnijo takšnih zametov in še celo ob tem času, ko ima po koledarju pomlad vso pravico, da pride v deželo. Sneg je presenetil na poti med Cordobo in Villo Dolores mnogo ljudi v kamionih in avtih, ki so obtičali v snegu. Potniki so si morali poskušati zavetišča pred snegom in urazom, ki je pritisnil z nenevarno vneto, saj je toploter v nekaterih krajih zlezel za celih 15 stopinj pod ničlo. Oroda ni odšla.

DRŽAVNI PODPREDSEDNIK SE JE VERNIL

S papnikom "Alcantara" se je v torek vrnil iz Brazila državni podpredsednik dr. Julio A. Roca, ki je bil skoraj tri tedne gost sosedne republike, kjer so ga na vso moč častili. Listi z zadoščenjem ugotavljajo, da so se prijateljski odnosi med Argentino in Brazilom spet močno okrepili.

POMLAD JE PRISLA

Pomlad je spet prišla, čeprav z dežjem in celo, kar se Cordobe tiče, s snegom. V torek so šolarji imeli praznik kakor vsako leto ob nastopu pomladi, ki se letos ni preveč držala koledarja. Letošnja zima je bila nenevarno mila in je zato hladno vreme nekoliko delj časa trajalo. Dočim smo prejšnja leta bili navajeni videti v drugi polovici septembra po izločbenih oknih že slamnike, tiče sedaj, ko smo skoro že v oktobru, ljudje še vedno v suknjah — vsaj tisti, ki jih imajo, seveda. Vendar pa je verjetno, da bo sedaj, po zadnjih velikih nalihi, sonce brž začelo kazati svojo moč.

POGAJANJA ZA PREPREČITEV ZIDARSKE STAVKE

V zadnji številki smo obširno poročali o pripravah za veliko stavko o grabenih delavcev, ki je imela izbruhniti pretekli četrtek. Stavke pa ni bilo. V zadnjem hipu so delodajalci sklenili, da se bodo vendarle pogajali z zastopniki delavstva, da si niso hoteli prejšnji slišati o sindikatu. V sredo popoldne so se sestali pod predsedstvom ravnatelja Državnega delovnega urada, zastopniki delavcev in delodajalcev. Po daljših razpravah so sklenili izbrati ožji odbor, ki bo proučil položaj ter sestavil predloge, po katerih naj bi se brez stavke dosegel sporazum. Tekom dveh tednov se mora ta ožji odbor sestati ter povedati, kaj in kako je sklenil. Seveda si tudi delavci mislijo, da bi bilo bolje, ko bi se sporazum dosegel brez stavke, posebno še če bi imela trajati toliko časa, kakor zadnjič, ko je moralo gradbeno delavstvo prestat prav težko preiskušnjo. Zanimajo je, da so se delodajalci zgenili in se pokazali pripravljeni, da poslušajo delavske zahteve šele tedaj, ko je bila stavka takorekoč že gotova stvar. Odložili so se za pogajanja šele tedaj, ko so videli, da je gradbeno delavstvo složno in da bi stavka gotovo uspela. S tem je delavstvo brez boja doseglo že en del zmage. In končna zmaga mu je tudi zagotovljena, če bo pokazalo zadostno strokovno vzajemnost in če se, seveda, ne bo puščalo zavajati od ekstremistov, kateri, končno, le delodajalcem uslugo naredijo, če izzovejo nered, ker izzovejo s tem policijo in druge oblasti proti delavstvu. Izgleda da se vodstvo sindikata tega dobro zaveda, ker je ponovno pozvalo svoje člane, naj bodo mirni in trezni ter naj se nikar ne puste hujskati od neodgovornih posameznikov.

GROZNO DEJANJE ZBLAZNE LEGA ROJAKA

Ivan Udovič, jugoslovanski držav-

ljan star 37 let ter stanujoč v Ensenadi, ulica Entremuros 119, je že delj časa kazal znake duševnega neravnovesja. V pitek 17. t. m. pa je posebno vplivalo nanj Vstal je zgodaj, ko je žena še spala, se napotil v kuhinjo in zanetil ogenj. Izenada pa ga je popadla blaznost. Zgrabil je velik kuhinjski nož ter se z njim vrnil v spalnico. Žena, ki se je bila medtem zbudila, je brž skočila s postelje, ko je videla, da z njenim možem ni vse v redu. Poskusila je zbežati na prosto, vendar pa se ji to ni posrečilo. Udovič je planil nanjo ter jo smrtno zabolal, da je obležala mrtva. Domači pes, ki je slutil, da se dogaja nekaj nenavadnega, je začel močno lajati, kar je postalo zanj usodno, ker je blazni Udovič šel na dvorišče ter psa takoj zaklal. Nato je Udovič planil na cesto. Nesreča je hotela, da je baš tedaj šla mimo 21-letna Ana Domilčenko, noseč v rokah svojega otroka. Ko je zagledala Udoviča z okrvavljenim nožem v rokah in z groznim izrazom v obrazu, je začela bežati ter spustila medpotoma otroka na tla, ko je videla, da teče Udovič za njo. Blaznež jo je dohitel ter ji zasadi nož v hrbet s takšno silo, da jo je zabodel do sra in se je revica takoj zgrudila mrtva. Udovič je potem drvel dalje po ulici La Plata, dokler ni naletel na Manuela Reya, ki je postal nanj pozoren, ker je blazni mož tudi hudo hropel in rjovel. Udovič je napadel tudi Reya, vendar pa se mu je ta postavil v bran. Nastal je med njima hud boj, ki se je končal šele, ko je prihitelo več policajev, ki so nesrečnega Udoviča ukrotili s tem, da so mu nadeli prisilni jopič. Oddali so ga v umobolnico.

Le čudežen slučaj je hotel, da ni Udovič umoril tudi svoji dve hčerki, eno štiri in drugo šest let staro, ki sta spali v oddeljenem prostoru iste sobe kakor njuna nesrečna mati. Najbrž je lajanje domačega psa odvrglo blazneževo pozornost drugam.

KADAR IŠČETE SLUŽBE obrnite se na rojakinjo

BERTO CERNIČ

DORREGO 1583, — Bs. Aires
54 — 3588

NEURJE

V nedeljo je začel dež, ki je padal, s presledki, tri dni ter je blagodejno napajal polja skoro po vsej Argentini. Dež je bil zemlji že zelo potreben in se bo njegov blagodejni vpliv kmalu pokazal na njivah in travnikih. Ker je ponekod pa le preveč lilo, je voda povzročila seveda tudi neprijetnosti in celo škodo v nekaterih krajih. Tako na primer v Saavedri, kjer je med ulicama Roque Perez in Besares potok Medrano prestopil bregove ter je voda vdrla v nižje ležeče hiše ondolnih ubožnih stanovalcev. Mnogim je morala priheiti policija na pomoč, da jih je rešila iz neprijetnega položaja. Nekega fantička so na križišču ulic Tronador in Correa komaj rešili, ko ga je voda, ki je bila tam prav posebno deroča, že odnašala.

"Cap Arcona", prekooceanski nemški parnik, ki je bil odplul v ponedeljek zvečer iz tukajšnjega pristanišča, je radi močnega vetra splaval iz kanala na pesek, s katerega se je šele naslednjega dne rešil. V novem pristanišču se je pa tekom torkovega neurja poplil čoln "Julietta" in se je neki človek, ki se je v njem nahajal, komaj rešil na suho.

MNOGE PROMETNE NESREČE

Prometnih nesreč ni ne konca ne kraja. Kronika preteklega tedna beleži spet nekaj prav tragičnih slučajev.

V ul. San Martin na višini 1300 sta izstopili iz omnibusa 22-letna Juana Costas in njena sestra Otilia Costas, stara 31 let. Ne da bi se ozrli nazaj in pogledali, da li je pot varna, sta hoteli prekoračiti ulico. V tem je privozil kamion, ki ga je vodil 28-letni José Muñoz, ter je obe podrl. Juana je zadobila tako težke poškodbe, da je takoj izdihnila. Otilia pa je bila hudo ranjena, a zdravniki zagotavljajo, da bo okrevala.

Juan Marsan, star 69 let, je stopal čez ulico San Juan, ko ga je podrl tramvaj štev. 26. Priti so morali na pomoč ognjegasci, da so nesrečnega, vsega razmesarijenega, izvlekli izpod koles. Nekaj minut je še živel, potem pa ga je smrt rešila strašnega trpljenja.

Učenci šole San José iz Pergamina, so v nedeljo šli na izlet v dveh kolektivih. Ko je sofer enega izmed vozil hotel prehiteti kolektiv, ki je vozil pred njim, ni opazil, da je na poti težek kamion. Z vso silo je priletel od zadaj vanj in povzročil tako hudo nesrečo: učenec Carlos Gallo, je bil takoj ubit, devet drugih njegovih tovarišev in sofer sam pa so bili ranjeni, stirje med njimi nevarno.

BANCO GERMANICO

DE LA AMERICA DEL SUR

L. N. ALEM 150

BUENOS AIRES

LADJSKE VOZNE LISTKE, bodisi pozivne ali odhodne, za Jugoslavijo in

Italijo, kupujte samo pri BANCO GERMANICO. Izrabite priliko sedaj ko

se je cena znatno znižala.

DENARNA NAKAZILA za v Jugoslavijo, Italijo in vse ostale dele sveta,

izvršujte samo potom BANCO GERMANICO.

ŠTEVILNO URADNISTVO VAŠE NARODNOSTI Vam je v jamstvo, da

bodete pri BANCO GERMANICO najboljši posluženi.

Ohiščite nas in prepričali se boste!

Uradne ure: ob delavnikih od 8 1/2 zjutraj do 7. zvečer,

ob sobotah od 8 1/2 do 12 1/2.

IZKUŠENA BABICA

Filomena Beneš de Bilek

diplomirana na univerzi v Pragi in v Buenos Airesu. Zdravi vse ženske bolezni. — Sprejema tudi noseče v popolno oskrbo, ordinira od 9 ure zjutraj do 20 ure zvečer.

LIMA 1217, I. nadstr.

U. T. 23 Buena Orden 3380
Buenos Aires

Franjo Huspaur

FACUNDO QUIROGA 1441

Na Dock Sudu

SLOVENSKA LEKARNA

Vam nudi najboljša zdravila po nizki ceni, kakor tudi brezplačne nasvete. Železno vino po tri pese steklenico. Pošljamo tudi v notranjost republike. Priporoča se

Vesti iz organizacij

Pismo iz Chileja

Ko čitam "Slov. List", vidim, da se oglašajo naši rojaki včasih tudi iz drugih držav, kakor iz Urugvaja in včasih tudi iz Brazilije. Ker pa še do danes nisem čital nobene-ka, ki bi ga napisal kak naš rojak iz Chile, se mi popolnoma umestno ali mogoče celo potrebno vidi, da spregovorim nekaj besed o našem življenju v tej državi. Gotovo živim še več naših rojakov tukaj ali za kaj se nikoli nobeden ne oglasi, to ne vem.

In ravno mi, ki živimo posamezno med tujci, ki ne slišimo nikoli svojega domačega jezika, če nam je sploh za njega, bi se morali pogostejše oglašati v "Slov. Listu". Kajti, če se potem njega, ki je ven-čar edini posredovalec med nami Slovenci v Južni Ameriki, ne bomo "pobližje" spoznali, potem se še drugič potem bolj ne bomo.

Ali je potrebno, da vemo eden za drugega, da zvejo naši rojaki v glavnem mestu kje smo in v kakih razmerah živimo? Mnogo nas je, ki smo stopili na suha tla v glavnem mestu Argentine, da si tam poišče-mo zaposlitve, in ker je nismo na-šli, smo se podali za srečo dalje. Ne-kateri po provincijah drugi tudi iz-ven v druge države. Nekateri od nas so mogoče na boljšem, drugi spet na slabšem. Več jih je pa, ki v glav-nem mestu zaposlitve nimajo in se želijo podati isto pot, kakor smo se mi. In zato bi bila v prvi vrsti dolž-nost od nas samih, ki so nam že razmere bolj poznane, da damo svo-jim sorojakom nasvet ter jih mo-rebilo obvarujemo nepotrebnih stroškov in ob enem razočaranj. In ko-liko smo do danes storili v tem pogledu ter dali nasvet svojim ro-jakom in njih položaj mogoče iz-boljšali, če se da, o tem nismo še do danes storili ničesar. In zakaj ne? Kakor da je to vprašanje za nas izseljence zadnje v življenju, ne pa glavni namen nas vseh, ki smo si prišli iskat kruh sem preko mor-ja. Na žalost se še navadno doga-ja nasprotno, da si še večkrat rajši škodujemo, kakor pa, da bi si po-magali. Glavno je da je eden dobro

zaposlen in če njegov bližnji pri tem strda kruha njega prav nič ne briga.

Kako živimo v tem krajnem kotu Južne Amerike, bi se dalo marsi-kaj povedati, ali ker nočem čita-teljev preveč zadrževati, bom pove-dal v glavnem na kratko. O kakem društvenem življenju ni govora ker nas je premalo, oziroma sva samo dva. In da bi pa pri tako majhnem številu bilo res vredno za Sloven-ce delati izjemo, smo svoje stare običaje opustili, ter se predali pod vpliv drugih mogočnejših narodov. Tako govorimo med seboj nemški, pozdravljamo se po angleško in ro-dom smo pa Madžari. Upam, da nas mora biti domovina res vesela; ta-ko smo ji zvesti. V Buenos Airesu si pa nas nikar ne jemljite za vzgled, posebno sedaj, ko ste si ustano-vili Slovensko šolo.

Zlatih časov tudi tukaj nismo več nali, čeravno nam je bilo treba da-leč potovati. Kakor čitamo, da je po drugih Ameriških državah slabo, tako tudi tukaj vlada med delav-stvom največja beda. Navadni de-lavci zaslužijo povprečno na dan od 4,5 pesov. Delajo pa nekateri tudi za 2 \$ na dan, seveda brez hrane in stanovanja. Da mora znati gospo-dinja dobro voditi račun, če hoče plačati liter mleka po 1,50 \$ in kg. mesa po 8 \$, bo vsakemu razvid-no. Tudi slukinge so mnogo na slabšem nego v Argentini. Če ubo-gó dekle dela in gara pri slabi hra-bi mesečno za 60 pesov, se že zdi "milostljivi", da ji je plačala mno-go. Za ta denar si pa seveda ne mo-re kupiti niti par najcenejših čev-ljev. Tako res tudi samo delamo, ter spimo in navsezadnje ničesar nimamo, čeravno ne pijančujemo. Da pa še ni na vseh koncih tako slabo, kakor na zunaj kaže, to se je videlo na zadnji prireditvi, ki so jo imeli Nemci. Ker jih je precej, ter imajo v rokah vse večje trgo-vine in druga podjetja, uživajo se-veda precejšen ugled od strani do-mačinov. Zato je bila zadnja njho-va prireditev pravi triumf, če upo-števamo razmere v katerih živimo. V dveh večerih je sprejela blagajna v seboj nič manj, kakor \$ 80.000. Veselice smo se udeležili tudi taki, ki nam mogoče ni bila ravno volja ali ker nam Nemci režejo kruh, čerav-no bolj na tanko, se jim ne smej za-meriti, ter si rajši zategneš pas in greš na veselico Včasih, ko je bila

kaka Slovenska prireditev v Bue-nos Airesu smo šli rajši poslušat kakšnega Gardela, za našo pa je bilo predaleč ali že kaj, zato nam je Bog sedaj to odvzel, ter nam je poslal preizkušnjo in zato nas nem-ška roka vodi siloma, ko nam je prej bilo prostovoljno pretežko. Nekaj pa moram res priznati: skupnost vlada med njimi. Tudi krepko se med seboj pozdravljajo v svojem jeziku na ulici. Mi smo se pa vča-sih izogibali eden drugega, če smo se srečali na ulici, da se ne bi bilo treba pozdraviti v našem jeziku. Pred nekaj dnevi slučajno pridem na pošti v stik z Jugoslovonom. To je bil prvi naš človek, ki sem ga srečal po enoletnem bivanju tukaj. Seveda sva bila obadva zelo izne-nadenjena. Več naših ljudi ni tukaj. Po rodu je on Dalmatince, govori prav dobro po naše, čeravno je že 33 let v rep. Chile in je bil med tem časom malo s svojimi ljudmi skupaj. Ko mu povem, da se čudim, ker se ni pozabil po naše govoriti, mi reče: "Da Vam kažem, ima jih mnogo, ki jih je napravila Amerika neume-ne, pa mislijo, da bodo zgubili, na ugledu, če bodo razen "castilla" in kakega drugega jezika nosili v gla-vi še svojega domačega".

Vsi pa nismo tega mnenja. Z veseljem in zanosom sledimo vsem dogodkom med našimi rojaki v glav-nem mestu ter se veselimo in po-zdravljamo Vaš napredek. Sloven-ska šola nam je potrebna in želeli bi bilo, da bi se pokazalo čimveč za-nimanja zanj. Kajti od onih, ki so

— VABILO — — NA — Veliko Spomladansko Zabavo

katero priredi društvo "TABOR" v svojih prostorih
UL. PAZ SOLDAN 4924 (NA PATERNALU)
V NEDELJO DNE 26. SEPTEMBRA 1937

Spored

1. OTVORITEV, svira orkester.
2. DEKLAMACIJA.
3. "SANAK SPAVA", moški zbor.
4. "RAZSTANEK", moški zbor.
5. DEKLAMACIJA.
6. "CIGANSKA SIROTA", prizor s petjem.
7. "ČAKANJE", ples.
8. "VASOVALEC", moški zbor.
9. "LJUBEZEN IN POMLAD", moški zbor.
10. ZABAVNA VESELOIGRA v enem dejanju.

"ZMEŠNJAVA"

Po sporedu: PLES, PROSTA ZABAVA in SREČKANJE

Začetek ob 4.30 popoldne.

VSTOPNINA: Prostovoljni prispevki

K številni udeležbi vabi cenj. rojakinje in rojake

ODBOR

POMLADANSKA PRIREDITEV

Pomlad je spet prišla, vesela pomlad, ki radost prinaša v naravo in v srca. Zato je prav, da jo vese-lo pozdravimo. To bomo lahko sto-rili jutri, na Taborovi domači po-mladanski prireditvi, ki se bo vrši-la od 4.30 dalje v društvenih pro-storih ul. Paz Soldan 4924, na Pa-ternalu. Na sporedu je več lepih pevskih točk, par deklamacij in za-bavna veseloigra v enem dejanju "Zmešnjava", poleg tega pa še ples, prosta zabava in srečkanje. Torej prava in lepa domača prireditev, kakor se v proslavitev pomladi spo-dobi. Društvo prav vljudno vabi k udeležbi ne samo svoje člane in pri-jatelje, marveč sploh vse rojake in rojakinje.

KONCERT KVARTETA

Prijatelje lepega petja, ki jih je med našimi čitatelji mnogo, opozar-jamo, da priredi znani kvartet "Jadrani" v soboto 23. oktobra t. l. svoj prvi koncert na Dock Sndu. Na sporedu bodo srbo-hrvaške, slo-venske, ruske in kasteljanske pesmi. Podrobnosti bomo še objavili.

DOMAČA ZABAVA V VILLA DEVOTO

Ker se radi slabega vremena ni mogla vršiti preteklo nedeljo doma-ča zabava v Villa Devoto se bo vr-sila ista jutri, dne 26. septembra ob 4 uri pop. Kot že napovedano bo igral slovenski orkester in bo bufet kot ponavadi z vsem potreb-nim založen.

KRST V ZAVODU "LIPA"

Dne 11. septembra so krstili v znanem dečjem zavodu "Lipa" pr-vorojenca Vladislava, sinčka last-nika in voditelja zavoda Benedikt Gomiščka. Krstni obred je opravil izseljenski duhovnik Jože Kastelic, botra pa sta bila dr. V. Kjuder in Jan Kacin.

Mlademu Vladislavu želimo, da bi zrastle v krepkega in značajnega mladeniča in moža!

EXPRESO "GORIZIA"



FRANC LOJK
Calle VILLARROEL 1476
U. T. 54 Darwin 5172 in 2094

SLOV. PROSVETNO DRUŠTVO I,

Vabi

na Veliko domačo zabavo

ki se bo vršila v NEDELJO dne 3. OKTOBRA popoldne,
v ul. Gral. César Díaz 1657

SPORED

- I. Svkarčič: Venček koroških (moš. zbor)
- II. Aljaž: Na nebu zvezde sevajo (meš. zbor)
- III. Vodopivec: Denarja ni (moš. zbor)
- IV. N. N.

NEMI GODEC

burka v enem dejanju

Po končanem sporedu prosta zabava s plesom do 11 ure.

Bufet bo dobro založen s pijačo in dunajskimi klobasami

K veliki udeležbi vljudno vabi

ODBOR.

Op. Prireditve se vrši ob vsakem vremenu.

SAMO ZA VAS

smo napravili to krasno reorganizacijo, nad katero se divijo tisoči naših
klijentov

GOTOVOST — HITROST — NIZKE CENE

nudijo Vam:

- NAŠE DENARNE POŠILJKE
- NAŠA HRANILNICA
- NAŠA PRODAJA LADIJSKIH LISTKOV
- NAŠE RAZPOŠILJANJE IZSELJENISKE POŠTE

AKO STE VI ZADOVOLJNI

se mi veselimo, ker smo resnični Vaši prijatelji in smo zidali NAŠO NOVO
PALAČO ravno radi Vaše udobnosti ko nas obiščete, da Vas postrežemo
kakor zaslužite kot velik prijatelj naše banke.

Prijazno Vas vabimo

OBIŠČITE NAS — V VAŠO KORIST — DA VIDITE KAKO STREŽEMO

SLOVENSKI ODDELEK

BANCO HOLANDES UNIDO

SUCURSAL BUENOS AIRES

CENTRALA:
Bm. Mitre 234

PODRUŽNICA
Corrientes 1900



Veliki zavod "RAMOS MEJIA"

VENEREAS

ZDRAVNIKI SPECIJALISTI

ANALIZE urina brezplačno. Analize krvi.
Popolno moderno zdravljenje.
SIFILIS v vseh oblikah. Popolno zdravljenje na podlagi krvne analize (914).
KOŽA: Kronični izpahi, mozoljčki. Izpa-danje las. Ultravioletni žarki.
ZLATO ZILO: zdravimo brez operacije in bolečin.
SPOLNA ŠIBKOST: Hitra regeneracija po prof. Clearelliju.
ŽIVČNE BOLEZNI: Nevrašenja, izguba spomina in šibkost.
REVMATIZEM: kila, naduha, gota. Šib-kost srca zdravimo po modernem nem-škem načinu.
PLJUČA: Kašelj, šibka pljuča.
ZELODEO: upadel, raširjeni, kislina, tež-ka prebava, bruhanje, rane.
GREVA: colitis, razširjenje, kronična za-peka.
GLO. NOS. UŠESA, vnetje, polipi: brez operacije in bolečin.

Popolno ozdravljenje \$ 30.—

Plačevanje po \$ 5.— na teden.

Naš zavod s svojimi modernimi naprava-mi in z izvrstnimi SPECIJALISTI je edini te vrste v Argentini. — Lečenje najamčeno. — Ugodno tedensko in me-sečno plačevanje.

Plaza Once Rivadavia 3070

Od 9—21 ob nedeljah od 8—12

Slovenci doma in po svetu

ZAPOSILITEV VOJNIH INVALIDOV

Invalidski zakon ima paragraf 26., ki določa, da morajo državni in samoupravni uradi in podjetja in zasebna podjetja zaposliti vojne invalide. Žal le, da se ta paragraf ne izvaja. Če bi se natančno izvajal, bi ne bilo niti enega vojnega invalida, ki bi ne bil zaposlen, razen težkih vojnih invalidov, ki res ne morejo delati in so tako kolikor toliko preakrbljeni po zakonu.

Združenje je že večkrat posredovalo, banska uprava je izdala celo pravilnik in pozvala, da se omenjeni paragraf mora upoštevati, a vse je ostalo le na papirju. Tudi pritožba na ministrstvo ni zalegla. Zakaj je potem ta paragraf sploh prišel v zakon? Nihče izmed tistih, ki ga ne upoštevajo, še ni bil kaznovan, kakor določa prav isti paragraf.

V državnih, samoupravnih in zasebnih službah je v Sloveniji zaposleno komaj 565 izmed 10.000 vojnih žrtev. Mnogo invalidov pa, ki so sicer dobili službe, je bilo po enem, dveh ali treh letih predčasno upokojeno, ker v pisarnih vojnih invalidov pač niso radi gledali. Kako vse drugače je v vojnimi žrtvami v mnogih drugih državah, kjer za bde vojne žrtve vse store.

Vsak izmed vojnih nesrečnežev neprestano čuti tiho bolečino, ko vidi šolske tovariše in tovariše z bojišč zdrave in srečne, ker niso pohabljeni. Invalidi jih ne zavidajo za službe, a vendar zahtevajo tudi zase svoje pravice, ki jih daje omenjeni paragraf. Samo dobre volje in razumevanja za doprinesene žrtve je treba, kakor je to v mnogih drugih državah, zlasti v Franciji, kjer je za podjetje ali za urad največji ponos, da ima uslužbenega vojnega invalida.

Invalidi samo zahtevajo, da se zakon, ki je sicer v mnogih ozirih nujno potreben popravka, spoštuje in izvaja, dokler ne bo uveljavljen nujno potreben nov invalidski zakon. Paragraf 26. mora priti tudi v novi invalidski zakon, a z dodatkom, da se tisti, ki teh odredb ne bi izvrševal, občutno kaznuje. Tistim, ki se izgovarjajo, da se mnogo invalidov ne more zaposliti, češ da niso za to ali ono delo sposobni, je treba povedati, da se za vsakega invalida lahko dobi primerno delo, ki ga enako dobro opravlja kakor zdrav človek.

OMEJITEV DOBIČKA PRI IZVOZU GOVEDI IN SVINJ V ITALIJO

Uredba o ureditvi zavoda za pospeševanje zunanje trgovine od 30.

marca daje pooblastilo zavodu, da lahko pobira tudi prispevek za izravnavo trgovskega dobička pri izvozu posameznih proizvodov, ki se izvažajo na podlagi posebnih ugodnosti, zajamčenih s trgovskimi pogodbami. Iz Beograda poročajo zdaj da je zavod za pospeševanje zunanje trgovine izdal določbo, po kateri se bo pri izvozu goveje živine v Italijo pobiral prispevek za izravnavo trgovskega dobička v višini 200 Din od vsakega goveda poleg obstoječe izvozne takse 20 Din od glave. Enak prispevek se bo pobiral pri izvozu svinj, in sicer v višini 50 Din od vsake svinje poleg obstoječe takse 25 Din. Ta prispevek je zavod že začel pobirati. Višina prispevka se bo v bodoče ravnala po cenah, ki se bodo dosegle za našo govejo živino in svinje pri izvozu v Italijo. Dohodek od pobiranja prispevka se bo uporabljal za poravnane izgube pri izvozu sličnih proizvodov na druga tržišča.

PRIHOD NAŠIH ROJAKOV IZ NEMČIJE

Izletniki iz Nemčije, po številu 523, so se prejšnji mesec pripeljali s posebnim vlakom iz Essena v Ljubljano. Iz Ljubljane so se rojaki po večini takoj razšli v svoje domače kraje. Nemški izletniki, ki jih je tudi precej, obiščejo nekatera letovišča in pojdejo v Beograd in na morje.

BOLGARSKI STUDENTJE JUGOSLOVANSKI GOSTJE

V Ljubljano je prispelo z vlakom 42 bolgarskih visokošolcev, ki so prebili poletje na našem Jadranu in si zaželeli pred slovesom ogledati tudi lepote Slovenije. Jugoslovensko-bolgarska liga jim je pripravila lep sprejem. Poleg številnih naših visokošolcev, ki so bili v zadnjih letih na obisku v Bolgariji, sta na postaji pozdravila goste tudi predsednik Jugoslovensko-bolgarske lige ravnatelj g. Pustoslemšek in direktor muzeja g. dr. Niko Zupančič.

ZAVAROVANJE ZA ONEMOGLOST, STAROST IN SMRT JE UVELJAVLJENO

Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani nam je poslal:

Vse delodajalce in delavce obveščamo, da se je začel 1. septembra izvajanje zavarovanja za onemoglost, starost in smrt.

Delodajalce pozivamo, da vse zaposlene delavstvo prijavljajo pravočasno in s pravilnim zaslužkom. Kdor zaposluje po členu 3. zakona

o zavarovanju delavcev zavarovanju podvržene osebe in te do danes niso prijavljene, mora prijavo izvršiti takoj, najkasneje pa v roku osmih dni od dneva vstopa v delo. Če delavec ne bo prijavljen ali ne bo prijavljen s pravilnim zaslužkom, bo na stare dni ali pa v onemoglosti znatno prikrajšan pri pokojnini. Zaradi nekaj na ta način prihranjenih dinarjev pa ne smemo delavcem zniževati že tako skromnih starostnih in onemoglostnih rent.

Dalje pozivamo vse delodajalce, da naj natančno in zanesljivo izpolnjujejo prijavnice za člane. Natančni podatki bodo za novo zavarovanje izredno važni, kajti samo po teh podatkih se bo ugotavljala in priznavala pravica do rent in podpod zavarovanjem, odnosno svojem. In ker se bodo priznavale take rente in podpore šele čez pet, deset ali še več let, bodo delavci zaradi nenatančnih in nepravilnih prijav in podatkov kasneje imeli nepopravljivo škodo. Delavci sami naj se zanimajo, ali in kako so prijavljeni v zavarovanje.

Delodajalce in delavce prosimo, da se v lastnem interesu zanimajo za novo zavarovanje, da čitajo članke o tem zavarovanju, ki jih objavlja okrožni urad v svojem glasilu ("Delavsko zavarovanje") in v ostalih časopisih in da si zlasti vsakdo nabavi knjižico z naslovom "Zavarovanje za onemoglost, starost in smrt", ki jo je izdal okrožni urad in stane dva dinarja.

Na zavarovanju za onemoglost, starost in smrt morajo imeti prav poseben interes občine, podeželske in mestne, ker bo nosilec zavarovanja v bodoče nosil bremena starostne preskrbe delavcev. Dolžnost občin je, da s svojim vplivom in v svojem območju podpirajo okrožni urad pri praktičnem izvajanju zavarovanja.

Urad opozarja delodajalce, da bo od 1. septembra dalje vsako opustitev prijave v zavarovanje ali vsako nepravilno prijavo (nepravilno zaslužek, napačen dan nastopa dela in podobno, prijavil političnemu oblastvu v kaznovanje, česar doslej ni prakticiral.

Dolžnost kulturne Slovenije je, da vse stori, da niti en delavec na svojih plačah iz naslova zavarovanja za onemoglost, starost in smrt ne bo niti malo prikrajšan.

HUDA NESREČA V KOTREDEŠKEM ROVU

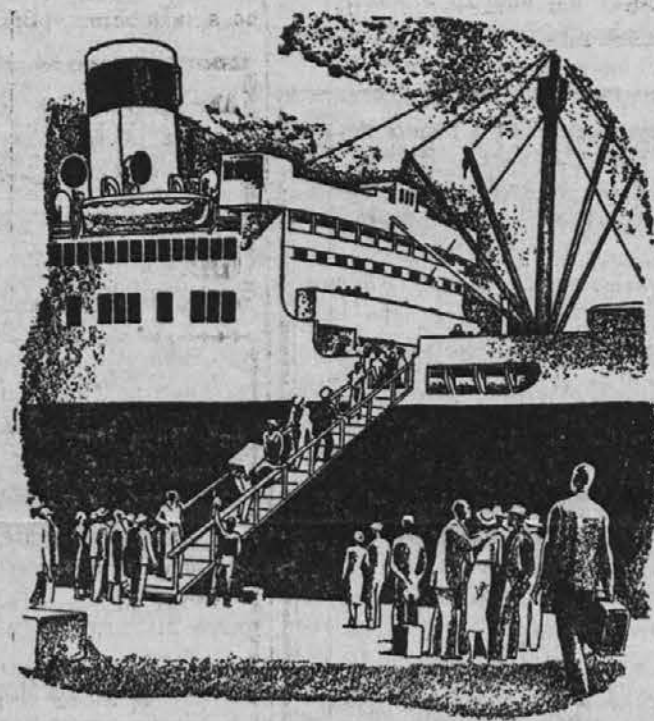
Dne 21. pr. m. sta bila rudarja Zorko Anton in Žohar Jože na delu v bližini dvotirnika v kotredeškem

rovu, da bi nadomestila nekatere lesene opornike. Naenkrat so se pod njima začela tla udirati. Hkratu se je lesenje stene stisnilo, nato pa se je vsul gramoz in ju oba zasul. Tudi rudarja Ivana Jereta, ki je baš pripeljal jamski voziček, da bi naložil les, je udirajoči gramoz hotel odnesti navzdol, pa se je z veliko težavo še mogel rešiti. Vpitje ubogih rudarjev na pomoč je bilo slišati daleč po rovu. Od vseh strani so prihitali tovariši in ju začeli reševati. Najprej so odkopali Zorka in ga spravili v bolnišnico. Ker so njegove poškodbe zelo hude, ima poleg drugega zlomljenih še sedem reber, so ga z večernim vlakom odpeljali v ljubljansko bolnišnico. Žoharja pa so izkopali vsega potolčenega in že mrtvega. Prenesli so ga na njegov dom. Žalosten je bil prizor, ko je zagledala družina svojega hranitelja mrtvega. Pokojni trpin Žohar

je štel okoli 50 let. V zakonu se mu je rodilo 16 otrok, izmed katerih še živi 11. Najmlajši šteje dve leti. Najstarejši, Jože, je bil več let brezposeln in je zdaj zaposlen pri gradnji ceste v Dolgi vasi pri Kočevju. Za svoje otroke je bil pokojni skrben in dober oče, kar pač dokazuje preživljanje tako velike družine s siromašno plačo.

NENAVADNO DRZEN ROPARSKI NAPAD PRI ZALOGU

V gozdiču med Zalogom in Devičem Marijo v Polju, nekaj korakov stran od Zaloške ceste, je prišlo do izredno drznega roparskega napada. Neznani razbojnik je v zasedi pričakal 54-letnega družinskega očeta pisarniškega slugo Josipa Ostreža z zaloške postaje, ga s kolom pobil na tla in mu odvzel 51.000 dinarjev, ki jih je Obrež nosil na poljsko pošto. Po dejanju je roparski



VPOKLICNI LADIJSKI LISTKI

Ena izmed mnogih ugodnosti, ki Vam jih nudi **BOSTONSKA BANKA** potom **JUGOSLOVANSKEGA ODDELKA**, je prodaja ladijskih listov za odhod in prihod, v Jugoslavijo in Italijo. Radi pojasnila se zglasite lahko katerikoli dan od 9 do 18 ure.

Ob sobotah pa od 8.30 do 11. Ako ne morete priti osebno, pa nam pošljite pismeni nalog, katerega izvršimo še tisti dan.

THE FIRST NATIONAL BANK OF BOSTON

FLORIDA 99 BARTOLOMÉ MITRE 562

PUEYRREDON 175

Av. Gral. Mitre 301 (Avellaneda) — Córdoba 1223 (Rosario)

POVERJENJE — VLIJUBNOST — SIGURNOST — BRZINA

LADIJSKE VOZNE LISTKE

za vse parobrodne družbe pri nas dobite po najnižji ceni.

Kabino

za gotovimo vsakemu potniku brezplačno.

Vpoklicne karte po zelo znižanih cenah

CA. CENTRAL EUROPEA
469 SAN MARTIN 469

napadalec izginil brez sledu. Obrež, ki je po rodu iz Volavlj pri Trebeljevem in stanuje v železničarski baraki v Zalogu, je zaposlen na zaloškem kolodvoru kot pisarniški sluga. Mimo drugih opravkov je vsak dopoldan po navadi nosil s postaje na pošto k Devici Mariji denar, ki se je prejšnji dan nabral v kolodvorski blagajni. Zaloškemu kolodvoru je priključeno tudi postajališče pri Devici Mariji, od koder vsak dan pošiljajo denar v Zalog, odtod pa ga nato odpravljajo na poljsko pošto, da ga odpošlje železniških dirkeji. Obrež je nosil svoj dragoceni tovor vsak dan po poti, ki drži od zaloškega tovornega kolodvora proti Devici Mariji in ki je nekakšna bližnica državne ceste med obema krajema. Denarja je bilo zmerom po nekaj tisočakov, na vsakih nekaj dni pa so se nabrale večje vsote, ki so šle v lepe desetisočake. Neznani razbojnik, ki je po načrtu zasnoval zločin, je moral vsekakor vedeti, da bo imel Obrež tokrat tolikšen znesek s seboj, da se mu je zdelo vredno tvegati umor. Skrit v gozdu ga je pričakal s težkim kolom, in ko je Obrež prišel mimo, ga je od zadaj udaril po glavi, da mu je s prvim zamahom prebil lobanjo in je nesrečni železničar nezavesten obležal v mlaki krvi. Čeprav je bila poškodba smrtonovarna, pa je imel napadence kljub temu dovolj

moči, da se je čez nekaj časa zavedel in pobral ter se je sam vrnil v Zalog, da svojemu šefu izpove dogodek. Z zaloške postaje so takoj poklicali reševalni avtomobil iz Ljubljane, ki je Obreža prepeljal v bolnišnico, obenem pa o ropu obvestil večje oроžnike, ki so se takoj odpravili na lov za razbojnikom.

KOLESA VLAKA SO MU ODREZALA OBE NOGI IN ROKO

Na glavnem kolodvoru v Ljubljani je prišlo do hude prometne nesreče, ki bo terjala življenje 35-letnega družinskega očeta vozovnega preglednika Antona Grguriča. Zaposlen je bil pri premikanju vlaka in je med vožnjo pregledoval vagon. Pri tem je omahnil in padel tako nesrečno na tračnice, da so mu kolesa odrezala obe nogi in levo roko. Nesreča se je pripetila tik pred prometno pisarno. S kolodvora so brž telefonirali po reševalce, ki so Grguriča v nekaj minutah prepeljali v bolnišnico. Zdravniki so takoj izvršili operacijo, vendar ni nobene upanje za Grguričovo življenje.

ROMARJI IZ JULIJSKE KRAJINE

Pod vodstvom goriškega nadškofa Margottija se je pripeljalo nedavno s posebnim vlakom čez Jesenice

Ako hočete piti dobro vino in poceni obrnite se do mene, ki ga dostavim tudi na dom.

FRANC KURINČIČ

GARAY 3912, Bs. Aires

IZKUŠENA BABICA

ANA CHRPOVA

Diplomirana v Pragi in v Buenos Airesu z mnogo letno prakso v bolnici Rawson. Vsem slovenskim materam vedno na razpolago in za malo plačo.

ENTRE RIOS 621
U. T. 38 Mayo 8182

na Brezje okrog 600 romarjev iz Julijske krajine. Poleg nadškofa se je seveda udeležilo romanja tudi večje število slovenskih župnikov izza meje in nekaj beneških Slovencev s petimi svojimi župniki. Romarji, ki so se pripeljali čez Podporno, so najprej obiskali Bled in so potem z Jesenic nadaljevali pot na Otoče, kjer so jih pozdravili nekateri goriški rojaki, ki žive v Ljubljani. Po sv. maši so se romarji odpeljali v Ljubljano. Ogledali so si mesto in obiskali znanee. Vreme so imeli najlepše in so gotovo vsi odnesli dobre vtiske in lepe spomine.

Zaradi tihotapljenja lesa iz Jugoslavije sta bila v Julijski krajini pri Godovici prijeta jugoslovenska državljana Jaka Reven iz Rovt in Jaka Potkovšek iz Hotedršice. Pri tihotapljenju lesenih brun so bili udeleženi tudi drugi možje in fantje, toda posrečilo se jim je zbežati, ko se je pojavila obmejna straža. Oba Jugoslavena se bosta zagovarjala pred goriškim sodiščem.

Ruska klinika za vse bolezni

Za venerične bolezni, spolne bolezni, bolezni krvi, splošno slabost, razpolaga klinika s posebnim konzultorijem, kateri se nahaja pod vodstvom poznane specialista za navedene bolezni.

Dra. A. IZAGUIRRE-A.
Razpolaga z 10 specializiranimi zdravniki za razne bolezni.

Imamo zdravnike specialiste za bolezni na pljučih, obli, stih jetrah, žolodca, žilcevju itd. Za bolnike iz notranjosti imamo rezervirane sobe (kakor za ženske, tako tudi za moške) s posteljami. Cena od 1 \$ dalje dnevno. Dajemo nasvete pismenim potom, za mali honorar. Zdravniški pregled za vsako vrstne bolezni \$ 3.—

Ordiniramo: od 9—12 i 15—21.
V needjah in praznikih od 9—12.

GOVORI SE SLOVENSKI

SUIPACHA 28

Cerkveni ropar Jože Uršič iz Ornič, ki je vlamjal v razne cerkve po Julijski krajini in se mu je dokazalo vlom v cerkev v Orničah in v cerkev na Osjeku, je bil poslan v ječo za dobo dveh let. Plačati mora 2000 lir denarne globe in nositi tudi stroške pravde.

Zaradi tatvin svinca v skladiščih Idrijskega konsorcija na Vipavskem se je morala zagovarjati pred sodiščem vrsta domačinov iz okolice Opatjega sela. Med njimi so Andrej Mlečnik, Rudolf Mlečnik, stara 19 in 18 let, Rudolf Saksida, Viljem Cotič in Janez Devetak. Andrej Mlečnik je bil obsojen na 2800 lir globe in tri leta strogega zapora, Saksida na 2400 lir globe in tri leta zapora. Devetak na pol leta ječe in 1200 lir globe.

Tudi velike tržaške kavarne so naročile slovenske in hrvatske časopise, ker vidijo, da jim je to nujno potrebno za njihove klijente.

Z velikimi svečanostmi so proslavili 21 letnico vkorakanja italijanskih čet v Gorico dne 8. avgusta.

— 23. regiment pešcev je imel pretekli teden velike vaje na Krnu.

— V juliju t.l. je padlo v Afriki 43 vojakov in oficirjev. V istem času je umrlo 79 delavcev. Med njimi so: Basa Pavel iz Il. Bistrice, Klarič Franc iz Oprilja ter štirje delavci iz Beneške Slovenije.

V Trstu je bilo v preteklem mesecu prodanih oz. kupljenih 69 stavb in zemljišč v skupnem znesku 4.067.940 lir. Od tega odpade na mesto 26 stavb in zemljišč v vrednosti 2.862.333 lir. Za največji znesek je bila prodana hiša v ul. Graz. Ascoli in sicer za 820.000 lir.

— Kakor vsako leto, tako se tudi letov vršijo velike pomorske vaje v Tržaškem zalivu nekako od Devin do Pirana in je zaradi tega precej oviran promet posebno popoldne in zvečer.

— G. Ivan Bidovec je bil imenovan za župnega upravitelja v Hrehovcih na Krasu.

— Zaradi splava sta bili aretirani Ana Frančeskin, stara 24 let iz Mirna in njena mati Rozalija Štrosar iz Trnovega.

Fotografija "LA MODERNA"

Edina in najbolj poznana fotografija v slovenski koloniji.

NOVOPOBOČENI! Najboljši in najtrajnejši spomin je lepa in dobro izdelana povečana slika, ki vam jo napravi fotografija "LA MODERNA". Posebne cene z velikim popustom z ozirom na številno slovensko klijentelo. Poštne slike od \$ 5.— dalje ducat. Obiščete nas lahko vsak dan od osmih zvečer, tudi ob sobotah. — Ne pozabiti:

S. Saslavsky
Av. SAN MARTIN 2579
Telefon: 59-0522 Bs. Aires

Naj v miru počiva



Večna luč naj ji sveti

S potrtim srcem naznam, da mi je dospel vest iz Trsta, da je tam umrla po enoletni bolezni, previdena s sv. zakramenti, moja draga mati

IVANA roj. GRIZON por. VALENTIČ v drugo PICIGA

Ker mi ni dana možnost, da bi posebno obvestil moje prijatelje in znanee, javljam tužno vest tem potom

Marij Valentič in družina

Žalujejo družine: Piciga v Trstu; Mahnič, Gorše, Smodič v Jugoslaviji in Valentič v

Buenos Aires, dne 25. septembra 1937.
Argentini.

FAVSTA

"Coligny. Rohan. Condé. Montaignes. "Montaignes", je ponovila Favsta. — "Njegovi grehi so morali biti hujski od grehov ostalih, zakaj smrt se vam ni zdelo dovolj neusmiljena kazen zanje. Na vaše povelje so mu iztaknili oči... Je li res ali ne?"

"Resnica je." Guisev vzdih je bil težak kakor priznanje zle vesti...

"Dobro... Kako je Montaignes umrl, vam je znano. Znano vam je tudi, da je izlil v srce svoje hčere ves strup krivoverstva, ki mu je bil vdan. V svojem sovrštvu do katoliške Cerkve se je Leonora drznila obdolžiti škofa, da je bil njen ljubimec... Gotovo se pomnite, da je Leonora de Montaignes pod večali roditeljske hčere..."

"Kaj mi hočete povedati?" se je zdrznil Guise.

"To, kar že veste," je trdo odgovorila Favsta. "Violetta je rojena na morišču... Devojka, ki jo ljubite, je vnukinja človeka, ki ste ga dali oslepiti. — Peklenški zarod, Guise. Ni čudo da je dobila nalogo, izpodkopati delo, ki ga snujemo v spasi in blagor Cerkve..."

"Hči Leonore de Montaignes?" je začel vojvoda.

"Da. Ali me zdaj razumete?... Blagor vam, da sem čula jaz; — že se mi je bilo posrečilo, da sem spravila izkušnjavko do grmade.

"Usniliti se je... Oh, ne umorite je."

"Saj veste, da je oeta," je rekla Favsta in skomignila z rameni. "Pardailan jo je pred vašimi očmi iztrgal krvnikom..."

"Da, da, rešena je! Oh, ona ne sme umreti..."

"Žalost vas je pogledati, vojvoda!

Bogme zasmilili ste se mi, ko sem vas videla na Grévschem trgu vsega bledega in drhtečega. Šele danes sem spoznala, kako strašno vas je začarala ta deklina... Da prizanesem vaši slabosti, hočem odložiti njeno usmrtno do vašega ozdravljenja..."

"A čemu je bilo treba te poroke?" je izbruhnil vojvoda. "Zakaj je postal Maurevert Violetta mož? Ali zanj ne velja isto, kar velja zame? Ako me ljubezen do ciganke omadežuje s krivoverstvom, ali mar ne omadežuje tudi Maureverta?... Oh, naj se me čuva ta človek!"

"Ne grabite za bodalo", je rekla Favsta. "Nabrušeno je za sovražnike, ne za najboljšega in najbolj vdanega služabnika, ki ga imate... Maurevert se žrtvuje za vas! Pristal je na doždevno poroko samo zato, da vas loči od krivoverške ciganke in vas ohrani naši stvari... Toda Maurevert ne bo Violettin mož..."

"Kaj pa bo?"

"Njen ječar!... Henrik Lorénski, odrecite se vnukinje rugenota, ki ste ga dali oslepiti! Ali ne vidite, kako vas ta nečista misel ustavlja ob znojfu prestola? Violetta je kriva, da ste postali največji slabi v vsej naši Ligi!"

Guise je premišljeval. Favsta ga je bila postavila na razpotje. Kaj mu je bilo storiti: odreči se Violetti ali zavreči krono? Guise je čutil, da ne more ne tega ne onega. Po tem takem je trebalo pridobiti časa. Treba je bilo uveriti Favsto in si ohraniti njeno pomoč do dne, ko... Krčevito je stisnil pesti.

"Spomnili ste me mojih priseg," je izpregovoril naposled. "Ostanem jim zvest, ako prisežete tudi vi meni, kar vam poročam. Priznam, da je ciganka

krivoverka. Hočem in upam, da me vaše vsegamogočno priprošnja ozdravi te nečiste misli in te pogubne strasti... Toda prisežite mi, da ne bo Maurevert nikoli soproj te devojke!"

Favsta se ni obotavljala, vsaj tako me, da bi bil Guise opazil.

"Prisežem vam, vojvoda", je odgovorila brez vdanega oklevanja. "Violetta ne bo žena ne Maurevertu ne komu drugemu, do dne, ko vendar že izpregledate in sami odredite njeno usmrtnost..."

"To se ni vsa. Ker ostane ciganka v ječi, hočem vedeti, kje jo boste imeli zaprto."

"V samostanu benediktink na Montmartru", je odvrnila Favsta brez pomislekja.

"Ali prisežete, gospa, da ostane tam, kakor sami pravite: do dne, ko se začetim ozdravljenega in odredim njeno usmrtnost?"

"Prisežem!" je rekla Favsta.

Nekaj časa sta oba molčala. Guise je še vedno tehtal ljubezen in častihleple. Obe strasti sta bili enako močni v njem, nobeni se ni mogel odreči. Njegov mačrt je bil zelo preprost. Dokler je bila Violetta zaprta na Montmartru in dokler jo je stražil Maurevert, mu ni mogla uiti. Zato se je hotel najprej okoristi s Favsto in osvojiti krono. Kadar postane kralj, ne bo več v zadregi za sredstva, da jo izpametuje.

"Do svidenja, vladarica", je dejal z globokim priklonom. "Zanesem se na vašo posvečeno besedo: ciganka ne bo žena nikomur... in zaprto jo boste imeli v samostanu."

"Moja usta niso zmožna laži", je resnobno odgovorila Favsta. "Da se zanesem tudi jaz na vašo besedo, mi ni

treba povedati: umela vas bom prisiliti, da ji ostanete zvesti. Do svidenja, vojvoda!"

"Spremem vas do doma", je rekla Brazgotinec s potrtim glasom.

"Moj dom je povsod. Povsod sem varna. In če bi se lepega dne, kadar vas povzdignem na francoski prestol, umislili in bi me vrgli v Bastiljo, znajte, da se porušijo zidovi ječe tisti mah, ko migнем z roko..."

To reči je odšla in je ostavila Guisea vsega osutlega. Ni si mogel pojasniti, kako je uganila njegovo misel.

"Ali je mar res navdahnjena po Bogu?" je zamrmral, gledaje za njo.

Pravkar jo je še videl... in že je ni bilo več!... Sveta groza ga je prešinila. On, ki še ni trepetal v nobeni bitki, je z naježenimi lasmi in izbuljenimi očmi pobegnil iz božjega hrama.

XLVI.

Bussi-Leclercova osveta.

Ko je Maurevert prišel iz cerkve, je neutegoma krenil z Bussijem Leclercem proti Bastilji.

"Ali je šlo vse po sreči?" je vprašal Bussi-Leclerc, muzeja se ob misli na to, da je Guise gledal poroko.

"Kakopak!" se je zavzel Maurevert. "Zakaj ne bi šlo po sreči?"

"Tako vprašam! Stopiva..."

"Da, podvizaiva se. Mudi se mi, da ga vidim. Ali je uklenjen?"

"Temeljito. Ne boj se ničesar..."

Čez nekaj minut sta prekorčila most na skipece in sta stopila v Bastiljo.

"Evo ti mojega kraljestva!" se je zasmajal Bussi-Leclerc. "Ne da se reči, da bi bilo veselo. Kaj je neki mislil vojvoda, da me je imenoval za guvernerja Bastilje?"

"Ne samo da mi veselo", je rekel Maurevert z mrko radostjo, "ampak strašno je!... Kje ga imaš? Hitiva k njemu..."

"Potrpi, saj ne gori voda. Hej! Štiri može in leščerbo..."

Priskočili so štirje vojniki z arkebuzami in ječar s svetiljko.

"Ključke številke sedemnajst!" je dodal Bussi-Leclerc.

Ječar je planil. Čez nekaj trenutkov se je vrnil s svežnjem ključev.

"Številka sedemnajst?" je dejal. "Severn stolp. Drugo podzemlje. Evo, gospod guverner!"

"Hodi naprej," je velel Bussi-Leclerc. "Vi štirje stopajte za nama", se je obrnil k arkebuzirjem.

Prehodili so več dvorišč, obdanih z visokimi črnimi zidovi. Bussi-Leclerc je tiho požvižgaval; Maurevert je drgetal, čeprav mu je srce razbijalo od divjega veselja.

"Ne, Bussi, tvoje kraljestvo res ni veselo", je rekel, samo da bi nekaj govoril. "Koliko podanikov ga imaš?"

Bussi-Leclerc ni vedel. Obrnil se je k ječarju in ga je vprašujoče pogledal.

"Jetnikov je osem in dvajset", je kratko odvrnil ječar.

"Šišiš, Maurevert? Osem in dvajset. To ni veliko. Siromašna je moja deželica. Kaj je zakrivil ta, ki greva k njemu?" se je zagrohotal guverner...

"Stopiva!" je priganjal Maurevert, skripaje z zobmi.

Dospeli so na tesno dvorišče, ki je bilo še posebej zaprto s težkim železnim omrežjem. Nesnaga in smrad sta vladala tod; nikoli ni stalo solnce tako

"Kaj so zakrivil?"

KAKO SE JE ŽENIL GAŠPAR ZAPOTOČAN

Prav res ko bi vedel naprej, da je tak opravek oženit se, bi pa bi se res kar nikoli tega ne lotil, tako je menil Potokarjev Nace, ko mu je sestra Manca vezala pinto. Na zapis, na spraševanje, vabit na svatbo, odgovarjati na sto vprašanj vsem nadlegam, in pa še to, da vse zija vate, kot da si nekaj posebnega... oh ti jemnastaja, prav res bi se v to ne podal... Sedaj seveda pa ne smem več nazaj, ker če ne, ne bodo kavke nikoli pozabile kako se je ženil Nace. Vse tisto... in sedaj pa še ta pinta! In ko bi mi vsaj kaj vrglo! Pa me samo košta! Nič ne maraj Nace. Tudi vrglo ti bo. Saj boš priženil ženo in se doto zraven.

Ti ubogi Nace! Ki bi se radi pinte skoro ne oženil!

Prizorček, ki mi je že nekajkrat prišel na misel.

Padre Esloveno! gospoda Janeza je klical telefon. Kliče Gašpar Zapotočan! Oženil bi se rad. Kako naj naredim?

Najprej je treba neveste!

Jo že imam!

Sta kaj zlahta?

Po Adamu pač, po očetu in materi pa ne.

Kje živi nevesta?

San Blas!

Prav. Kar tam na Donato Alvarez, kjer je nevestina fara stopita in napravita zapisnik. Kdaj bo poroka?

V soboto ob 7h zvečer.

Človek božji, kdaj bodo pa oklici?

Kaj jih je treba?

Taka je postava in biti bi morali.

Tisto pa ne. Se pa ne bom poročil!

Seveda. Ženo bi rad imel, poročil bi se pa ne! Tisto pa ne gre.

Se pa poročim samo civilno.

Civilna poroka pred Bogom nič ne velja.

Koliko jih je, ki se poroče samo na civilnem registru.

Verjamem. Koliko jih je, ki si življenje končajo s strelom ali skokom v vodo ali pod vlak... ali je to nemara za to pametno? Bog nas bo sodil, ne predsednik republike!

Zakon je božji zakrament in ne duhovska iznajdba. Brez križa in prstana so poročeni, brez štole in žganane vode. In če imajo potem v hiši hudiča mesto Boga... In če so otroci potem, vreden sad take zveze... kaj čudnega?

No, no. Saj nisem mislil tako daleč.

Prav. Verjamem. Pridita torej z nevesto sem do mene, da se pogovorimo vse potrebno. Poroka bo torej v soboto ob 7 zvečer. V petek zvečer pridita sem na spraševanje.

Prav. Dobro. Torej v petek pridite.

V petek čakam... Ne vem od kod sem hitel domov! Tam na Avellanedi sem bil na misijonskem potu. Se bi rad stopil tja in tja... Toda,

Gašper se ženi! Treba domov.

Čakam. Nikogar...

Se je zbal Gašpar ali pa njegova Reza, ali pa oba, kako bi s spovedjo... da bi se lepo in prav pripravila za sveti zakon. Naceta je bilo strah radi pinte, Gašperja pa radi spovedi... In kako naj sprejme v dušo milost, če je noče očistiti greha. Še krompir je treba olupiti, da je užiten... Človek pa, ki stopa na novo življensko pot in prevzema teško in lepo dolžnost, noče pomisliti na to, da si je treba očistiti dušo in se napraviti tako sposoben za dolžnosti, ki bodo odslej najvažnejša naloga njegovega življenja. Zaradi tega je prav veliko zla na svetu!

Niti Gašparja, niti Reze, niti štima, niti črke!

In v soboto!

Kaj me briga, sem si mislil sam pri sebi, če pa noče.

Toda vseeno! Nič! Ne bilo bi prav, če bi jaz ne storil vsega kar morem.

Grém, tako sem odločil in že sem tekel, da pridem še dočasno.

Pridem. Nikogar nikjer.

PRVA SLOVESKA KROJAČNICA LEOPOLD UŠAJ



Ob svoji deseti obletnici vam je porok, da boste vedno in v vsakem oziru najboljše posreženi.

GARMENDIA 4947 — Bs. Aires

Prosim župnika, naj pogleda, kateri pari so se poročili danes. Res. Gašper in Reza! Dopoldne ob 11 uri...

Nemara se je oddahnil Gašper, ker ga župnik ni klical na spoved, predno ga je poročil... ker je mislil, da je to že preje sam uredil.

Pa se že še bova nekoč srečala z Gašparjem in mi bo priznal, da je oni dan falil... saj toliko je napravil prav, da se je pred Bogom poročil! Vsaj ni kot pagan!

In še to sem zvedel, da se je prekal z župnikom, radi tistih grošev, ki jih je računal. Tisto pa tudi ni bilo lepo. Saj to je edini dohodek, od katerega tukaj duhovniki žive. Bere ni, država ne da nič, pogrebi tudi ne. Samo poroka, krst in maša...

Kdor kani oženiti se, prosim, da naj se pravi čas obrne na me, da mu bom pomagal v zadevi. Ne pravim zato, ker je moja korist, saj se dostikrat zgodi, da mi niti potnih stroškov ne plačajo, ne, saj jaz nikomur ne predlagam nikakega računa; temveč samo zato, ker želim,

CERKVENI VESTNIK

26. Maša na Avellanedi za Rastico Kandus. Večernice tudi na Avellanedi.

3. okt. Maša v Saavedri. Molitve pa na Paternalu.

Hladnik Janez

da se tako važen korak v življenju izvrši tako, kot je prav pred Bogom, kot je za mirno in urejeno življenje družine potrebno.

Sedaj so napravili še novo zapreko z zdravniškimi spricavali, katere zahteva register. Seveda ni treba te stvari tako za hudo vzeti kot je je vzel oni dan tisti, ki se je vstrelil na večer pred poroko... Kadar je kdo namenjen, da se poroči, naj kar pravočasno javi in bodo oklici mirno tekli. Saj tukaj ni takega zanimanja zato, kot doma, kjer je bil oklici signal vsem klepetljam, da so začeli obirati tistega, ki so ga iz prižnice vrgli. Kdo pa tukaj pozna Gašparja Zapotočana...

Hladnik Janez

Ako hočete biti zdravljeni od odgovornega zdravnika zatecite se k

Dr. A. GODEL

AKUTNE, KRONIČNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJE, ZDRAVLJENJE PO FRANCOSKIH IN NEMSKIH NAČINIH
Krone in kožne bolezni

ZA SLOVENCE PRVI PREGLED BREZPLAČNO
Ženske bolezni, bolezni maternice, jajčnika, prostate in neredno perilo. — Specijalisti za pljučne, srčne, živ

reumatične bolezni

ZARKI X — DIATERMIA — ANALIZE

Sprejema se od 9. do 12 in od 15 do 21.

GOVORI SE SLOVENSKO

CALLE CANGALLO 1542

visoko na nebu, da bi videlo temu brez-klinjaja stresal vrata... Nato je od dnu do dna na koncu dvorišča se je dvigal nalik kamenitemu orjaku okrogel stolp. V njegovem znožju so bila železna vrata.

"To je Severni stolp", je rekel guverner. "Semkaj zapiramo najbolj trdovratne. Jeli, Comtois?"

Ječar Comtois je majaje z glavo začel odklepiti vrata, kar je trajalo več minut. Ko jih je odprl, je zasmrdele kakor po kugli.

"Oho!" se je zdrznil Bussi-Leclerc in odskočil. "Po mrtvih dišit..."

"Naprej, naprej!" je silil Maurevert, ki je s slastjo vdihaval to peklensko tohljbo.

Ječar je krenil nizdoli. Stopnice so se pogrezale kakor zlovesni vijak od zelenkastega kamena; stene kruscehih se zdijo so bile pokrite s solitrovim ivjem. Pri trideseti stopnici so se ustavili. Zrak je bil tak, da so komaj sopli. Po blatnih tleh se je plazila nečista go-lazen

"Ali je tu?" je blaznil Maurevert.

"Se globlje!" je rekel ječar Comtois.

Bussi-Leclerc se je s prstom dotaknil bližnjih vrat, rekoč:

"Številka štirinajst!"

"Štirinajst?" je začudeno ponovil Maurevert.

"Tu je zaprt mali vojvoda... va-

boiški mulec... nu, gospod Angoulémaki..."

"Kaj mi je do Angoulémaki!" je za-rekal Maurevert. "Pojdimo, kamor smo namenjeni!"

Tako govoreč je dregnil ječarja v rebra. Prav tedaj je planil iz celice številka štirinajst obupen, brezumen krik in turobno odjeknil po kamenitem rovu... Nekdo je z notranje strani pre-

nehaj. Spet je bilo tiho kakor prej.

"Od kraja so vsi taki!", je rekel Comtois in skomignil z rameni.

Bussi-Leclerc je prebledel. Kakor je bil brezvestnež in pretepač, ječarske duše vendarle ni imel. Maurevert je bil tako pijan osveteželjnosti, da ni slišal ničesar. Najrajši bi bil videl to jamo se bolj odurno, zrak se bolj dušec in vso Bastiljo še bolj polno groze...

"Tu je številka sedemnajst!" Comtois se je zdajci ustavil pred nekimi vrati

Bili so v drugem podzemlju.

"Odkleni!" je hripavo ukazal Maurevert.

Toda ječar je bil prepočasen; vzel mu je svetiljko iz rok in je sam od-rinil zapake. Vrata so se odprla na ste-čaj. Slabotni plamenček leščerbo je ob-stal obokano votlino, razjedene, okru-žene stene, pokrite z napis, ki jih je obup vdolbel v granit. Voda je nalik solzam curčila po tem zidovju in ka-pala na gola tla, kjer se je zbirala v amazanih mlakah... Vse to je zagle-dal Maurevert, ko je spustil oči po ce-llici. A že jih je ustavil v ozadju.

Tam sta bila vzdignata dva obroča, od katerih je visela dvojica zarjavelih ve-rig Vsaka veriga je imela na koncu težko pono. Z gležnji v teh sponah je stal ob zidu človek in strmo gledal Maurevertu naproti.

"Prebito dela smo imeli z njim, da smo ga uklenili," je povedal Comtois. "Tuje naši so mrtvi!"

Bussi-Leclerc je vetopil in poslal je-čarja na hodnik Maurevert je drhtel. Nasmeh, s katerim je gledal jetnika, je bil nepopisen tudi jetnik se je smehljaj, a drugače od njega. Ko sta nekaj tre-

nutkov gledala drug drugega, je Maurevert obesil leščerbo na žebelj.

"Evo te, Pardallan!", je izpregovoril.

"Sestnajst let bo, kar se loviva; zdaj sva se našla..."

"Glej, glej!", je mirno rekel Pardallan, "gospod de Bussi-Leclerc je gospodar v tem okraevališču? Zdravi, gospod Leclerc!"

Maurevert je zaskrpal z zobmi.

"Čprav me nočeš videti, Pardallan, jaz te vendarle vidim in govorim s te-bej. Poslušal me boš, naj ti bo prav ali ne"

"Gospod Leclerc," je dejal Pardallan. "rapir, ki vas klepije po mehih, je sicer dolg, a vendar krajši od tistega, ki sem vam ga izbil v nekem mlahu..."

Bussi-Leclerc je prebledel in zaklel.

"Podvizaj se", je zarenčal, "podvi-zaj se, Maurevert, da ga ne zakoljem pri tej kričli..."

"Bežite, bežite!", je rekel Pardallan, "saj se ne bi upali, gospod Leclerc. Strah vas je mojih rok, čeprav imam noge v okovih... Fej, kako grdo vas je pogledati! Prav tako se kisla je bil vaš obraz, ko sem vas vezal na vetr-nico..."

Pardallan je udaril v tak grohot, da je zamrazilo še arkebuzirje na hod-niku.

"Smrti vam božje!" je zarjovel Bus-si-Leclerc in izdri bodalo.

"Pusti ga, pusti!" Maurevertov glas se je cedil kakor žolč. "Muditelj, ki pri-de jutri ponj, bi bil preveč razočaran, če bi našel mrtiča..."

Pardallan se ni prestal grohotati.

"Gospod Leclerc", je nadaljeval, pre-ziraje Maureverta, "ali veste gospod Leclerc, da sem tudi jaz veroval vaši borileški slavi? Ko sem vas uzi pred

seboj z rajtrjem v roki, si nisem mo-gel kaj, da ne bi priporočil duše Bogu.

"Joj meni", sem si dejal, "to je mojster, ki se ne more nihče pohvaliti, da bi ga bil kdaj premagal! Mrtev sem, če ne se hujšega..." A nisem si se povedal tega, gospod Leclerc, ko je zletel vaš rapir

več ko petnajst čreviljev daleč. Sram me je postalo, da sem vas imel za moj-stra, ko ste samo učenec!"

Bussi-Leclerc se je penil. Vsaka Pardallanova beseda je bila sunek z bodalom.

"Počakaj!" je zatulil. "Jutri te sez-nanim z mojstrom, ki te nauči drugač-nih besedi!"

"Z mojstrom žarečih klešč in natezal-nice!" je mlo pripomnil Maurevert.

"S tistim, ki izdira nohte in reže jerme-ne z živega hrbita..."

"Učenec?" je povzel Pardallan. "Nu, recimo, da ste dober učenec. Vidi se vam, da ste se veliko pretepal po bez-nicah, gospod Leclerc. Deset ali dva-najst let šole, pa utegne se kaj biti iz vas..."

"Lopov!" je kriknil Bussi-Leclerc. "Saj me nisi ujel pošteno! Zavrtno si me ujel!"

Pozabljal je položaj. Pardallan je bil zani samo še mojster meča, ki se je bahal, da ga je ugnal v kozji rog. Izdri je rapir kakor v borilnici in jel razka-zovati, kako je bilo.

"Vidiš", je rjovel, "držal sem meč v tevel... Tako se, gled, Maurevert... in tedaj..."

"Joj, gospod Leclerc", ga je preki-nil Pardallan s svojim strašnim sme-hom, "kakšen je ta nastop?... Nikar tako trdo v zapestju! Ne intezajte lakti tako daleč naprej..."

"Satan!" je kriknil Leclerc. "Se uč mel..."

"Roka se mu trese kakor pasji rep!" je dejal Pardallan. "Veste kaj? Se pi-janec bi se sramoval takega borjen-jar... Ali vam res ne gre v glavo?"

Leclerc je spravljal rapir v nožnico. Od togote je bil bled kakor mrlič. In zdaj-ci je požugal Pardallanu s pestjo, za-klapljal v brk, udaril dvakrat z nogo ob tla, kakor bi odgovarjal na izziv, in od-šel iz celice, preganjan po okrutnem smeru svojega jetnika, ki je klical za njim:

"Pojdite k mojstru Ambrožu in re-cite, da sem vas jaz poslal; on vas nauči držati meč, kakor se spodobi!"

Mojster Ambrož je bil prav tako na-glasu zaradi svojih porazov, kakor je bil Bussi-Leclerc zaradi svojih zmag.

Guverner Bastilje je jokal. Mignil je arkebuzirjem, naj počakajo Maurevert-a; nato je kakor brez uma oddirjal na vrh.

"Nu, Pardallan", je izpregovoril Maurevert, "poslušaj me, dokler se ži-viš in dokler zarjaseženi muditelj šole pripravljate zate svoje škripce in klešče! Jaz nisem Bussi-Leclerc in priznam, da se te bojim... to je, zdaj ne več, ker te vidim uklenjenega..." Pogled me do-bro: Maurevert stoji pred teboj! Razu-meš?... Maurevert, ki je zadal klate-žu tvojemu očetu eno poslednjih ran, od katerih je umrl! Maurevert, ki je poslal Lolzo Montmorencyjsko, tvojo ljubico, na oni svet!..."

(Nadaljevanje)

v vsako izseljensko hišo
"Slovenski list"

Zanimivosti

TUDI ROJAKI V SEV. AMERIKI GREDO NA "LIM"

Jefferson, Okla. — Slovenski farmar Paul Marn, ki živi na farmi v Vankajšnji sosesčini, je bil pred kratkim osleparjen za \$ 1300 po treh navihaneh, ki so mu ponudili "posojilo", če jim pokaže dovolj varščine v gotovini. Marn je šel na lim in vzel denar iz banke za "varščino" in ta denar so mu potem ukradli, ne da bi on vedel, kdaj in kako. Policija sedaj išče sleparje.

ŽALOSTNA VEST IZ STARE INDIJANOVINE

Strabane, Pa. — Franciška Novak, je bila zadnje dni obveščena po svoji sestri, da je 16. junija t. l. umrla v Budanjah št. 46 pri Vipavi na Primorskem, njena mati Marija Koren v starosti 70 let. V Ameriki zapušča dve hčeri in sina Franca v E. Worcesterju, N. Y., v Franciji drugega sina v starem kraju pa dva sinova in tri hčere.

125-LETNICA INDIJANSKEGA MASAKRA V CHICAGU

Dne 16. avg. je preteklo 125 let, odkar so Indijanci napadli vozove z 90 vojakov in večjim številom civilistov, ki so zapuščali Ft. Dearborn ob usiju Čikaške reke in se hoteli odpeljati v Michigan. Indijanci so poklali do malega vse ose-

be karavane. To se je zgodilo 15. avgusta 1812 na mestu, kjer sta danes Omenajsta ulica in Prairie ave.

KITAJSKE VOJAŠKE POSTAVE PRED 2400 LETI

Če pregledujemo kitajsko zgodovino, zasledimo vojaške osebnosti najboljšega kova. Predvsem je očitna osebnost enega človeka, ki je živel pred 2400 leti. To je bil Sun Tsu, čigar 13 vojaških členov je bilo še stoletja na Kitajskem v veljavi in ki so dali narodu železno, vojaško hrbtnico.

Sun Tsujeve vojaške postave so bile deloma prav modernega duha. Že ta Kitajec je bil pred 2400 leti spoznal, da bo njegovo ljudstvo le tedaj imelo dobro armado, če bo tudi moralno na visoki stopnji. Prvi pogoj za uspešno vojskovanje mu je bilo tako državno vodstvo, v katerega je imelo ljudstvo zaupanje. V bitkah je zahteval od poveljnikov, da skrbno pazijo na obliko ozemlja in podnebja. Predvsem pa je zahteval, da bodi vojaški poveljnik značajan človek. Dejal je, da se more samo plemenit človek ubraniti skrajnosti, da ne deluje radi častihlepnosti. Častihlepje in častilakomnost je prehitro zavedeta poveljnika, da mu ni mar ljudi, ki jih po nepotrebnem ugonablja. Poveljnik bodi člo-

vek železne hrabrosti, tako pri napadu kakor tudi pri umiku in se ne sme bati, da se bo zameril višjim. Prav tako sta bili pokorščine in obvladavanje samega sebe kar najstrožje izoblikovani v teh vojaških postavah.

Motili bi se, če bi mislili, da Kitajci nimajo vojaškega duha. Kitajci imajo fino, staro vojaško tradicijo, ki je bila sicer že opuščena, ki je pa še zmeraj živa in na katero se iznova naslanja močno Čankajškovo vodstvo.

NAKUP TREH VASI

Beograjsko "Vreme" poroča, da je podjetje Bat'a kupilo v neposredni okolici Strumice tri vasi, katerih prebivalci se bodo v kratkem izselili v Turčijo. V teh vaseh namerava Bat'a zgraditi velika industrijska naselja, tovarno gume ali pa, kakor je še najverjetnejše, tovarno nogavic. Razen tega trdijo, da je Bat'a v pogajanjih glede nakupa velikih zemljišč v okolici Gjeorgelije in Štipa. V industrijskem naselju pri Strumici bo takoj izpočetka zaposlenih nad 3 tisoč delavcev.

V DAR DOBITE
na vsakih 6 slik, ki stanejo od 3-6 \$, lepo sliko v barvah.
Odpri tudi ob nedeljah.
Atelje MARKO RADALJ
Facundo Quiroga 1275 in 1407
U. T. 22 - 8327
DOCK SUD

KROJAČNICA "GORICA"

Vam nudi vsakovrstno blago za obleke in površnice po najnižjih cenah. Delo prvostno.
Se priporoča rojakom
FRANC LEBAN
Warnes 2191
Buenos Aires

ČLOVEŠKA OKOSTJA V GRAMOZNICI

Mestna občina mariborska ima na Tezmem ob Tržaški cesti ogromno gramoznico, v kateri je zaposlenih veliko število delavcev. Med njimi je te dni nastalo veliko razburjenje, ko so pri kopanju gramozov ob južni strani našli naenkrat na ostanke človeških okostij. O najdbi se je med prebivalci Tezna naglo razširila govorica, pa so v trumah prihajali gledat kosti. Okostja so bila že skoro docela preperela ter so se samo spoznavali ostanki lobanj in nožnih kosti, vse drugo se je v teku dolgih let že izpremenilo v prah. Med ljudmi so se seveda širile razne govorice. Na lice mesta sta prišla tudi uradna komisija in zgodovinar profesor Baš. Ugotovilo se je, da so okostja stara okoli 70 do 80 let, drugega pa tudi strokovnjaki niso mogli dognati. Najverjetnejšo razlago o teh okostjih je povedal še uradni mestnega vodovoda g. Dabringer, ki se je spomnil stare govorice, da so bili leta 1848 ustreljeni na Tezmu v bližini Tržaške ceste 4 madžarski huzarji. Omenjenega leta je nastal upor v Bečiji, pa je Avstrija pošiljala vojaštvo proti upornikom. Neprestano so korakale vojaške čete skozi Maribor po Tržaški cesti proti jugu. Med temi četami je bil tudi polk madžarskih huzarjev, ki se pa je v Mariboru uprl in ni hotel na bojišče. Polk so v Mariboru razorožili, kolovodje postavili pred vojno sodi-

ZA KRATEK ČAS

SLABA VEST

Gospod N. je kupil v trgovini kilogram sladkorja v prahu. Doma je ugotovil, da je sladkorju primešan fin bel prašek. Drugi dan je objavil v časopisju sledeči oglas: "Če mi trgovec, ki me je hotel ogoljufati, v 24 urah ne dostavi na dom kilogram čistega sladkorja, bom njegovo ime objavil." V 24 urah je gospod N. dobil 15 kilogramov sladkorja od petnajst različnih trgovcev.

BRZOJAVKA

Trgovec z živino Petrič je poslal svoji ženi iz Banata sledečo brzojavko: "Ker vlak ob desetih ne vzame svinj s seboj, pridem en dan kasneje domov!"

Šče in štiri izmed njih ustreli. Pokopani so bili na mestu usmrtitve, ki je bila izvršena na Tezmem. Prav verjetno je, da je zdaj naključje spravilo na dan ostanke teh madžarskih upornikov. Kosti so delavci pobrali v zaboj in so bile prenesene na pokopališče na Pobrežju.

KROJAČNICA
Peter Capuder
se priporoča cenjenim rojakom
Río Bamba 879 — Bs. Aires

Agencija PUTNIK

SAN MARTIN 345/1
BUENOS AIRES
U. T. 31 - 8759

Samo pri nas dobite najceneje ladijske listke. Prodaja listkov za Jugoslavijo, Italijo in vse druge dežele. Vsa kemu potniku preskrbimo kabino in druge ugodnosti. Preskrbimo popolnoma brezplačno tudi vse potrebne dokumente.

Ako rabite kake dokumente, prevode ali pravno zaščito

AGENCIJA "PUTNIK"
Lastnik: Anton Kolungja

CARIČIN LJUBLJENEC ZGODOVINSKI ROMAN

Nadaljevanje 55.

"Hvala vam ljubi otrok. — Toda vi že poznate moje ime, pa mi zato tudi vaše povejte."

"Jaz sem kneginja Natalka Soltikovna", odvrne mlada deklica.

"Soltikovna?" vzkligne starič.

"Nikogar ni bilo v vaši rodbini, ki ne bi bil koristil domovni. — Toda ne bi bil kaj svetovati?"

"Govorite. Mislim, da bom lahko poslušala vaš nasvet."

"Glejte, da čimprej odidete z dvor. Dvorni zrak za vas ni zdrav. On je pokvarjen in zelo nevaren za mlado, lepo deklico. Če pa boste kdaj potrebovali dobrega prijatelja, obrnite se name. Pridite potem preoblečeni v goslinjo "pri slepe-mu faraonu". Tam se nahajam vsak večer. Toda najboljšo bi bilo za vas, če bi takoj odpotovali."

Z Bogom, kneginja Natalka."

Starič odide. Pred njim so nosili sluge nosila, na katerih je po-živala Elizabeta Voroncova. Šla je naproti življenju, ki ji je obetalo obilo pustolovščin — šla je naproti velikemu trpljenju in težkim mukam.

57. POGLAVJE.

Pugačev pred Orenburgom.

Orenburg se je nahajal v obupnem položaju.

S vseh strani je Pugačev obkolil mesto s svojo armado.

Zdelo se je, da so kobilice preplavile zemljo. Tam, kjer so bila prej bujna polja, cvetoče vasi, so ostale sedaj samo razvaline in puščoba.

V trdnjavi sta vladala strah in trepet.

Že osem dni so odbijali napade upornikov. Vojaštvo je utrpelo že mnogo izgub.

Knez Daškov se sploh ni brigal za obrambo trdnjave. Vse je prepustil svojemu kapitanu Golinskiemu. Njegova zasluga je bila, da vojaštvo ni postalo popolnoma malodušno.

Od časa do časa pa je hotel knez Daškov vendar le pokazati, da je on poveljnik trdnjave, pa je izdal razne ukaze, ki pa jih je kapitan Golinski enostavno metal v koš.

Primanjkovalo je hrane in morali so silno varčevati, ker so se nahajali v trdnjavi tisoči ljudi.

Toda Daškov sam je živel kakor vedno. Pil je naboljša vina, jedel je obilno hrano. Branilec Orenburga, njegovi vojaki, pa so stali noč in dan na svojih mestih in oni bi popadali od gladi, da jim ni kapitan Golinski skrivaj pošiljal hrano.

Še huje se je godilo nesrečnim orenburškim meščanom, ki so našli v trdnjavi zavetišče.

Njim je knez Daškov delil najslabšo hrano, kar je imel v trdnjavi: plesniv kruh, pokvarjeno meso in vodo, ki je komaj bila užitna.

Ko se je peti dan obleganja orenburški župan obrnil na kneza Daškova s prošnjo, da se bolj briga za nje, ker so tako izgubili vse svoje

premoženje in hiše, mu knez surovo odvrne:

"Sem-li vas jaz klical? — Sem-li vas jaz prosil, da pridete v trdnjavo? — S silo ste sem udrli! Sedaj se vam prav godi! — Zakaj niste ostali zunaj?"

"Tudi bi nas vse pobil Pugačev!" odvrne načelnik. "Reka Ural bi bila polna naše krvi."

"Vsi moramo preliti kri za našo earieo!" zakriči knez Daškov.

"Mar je meni boljše, kakor vam? Mar jaz vem, kaj bo jutri?"

"Morda se bomo mogli še rešiti, Visokost", vzkligne župan, "če bi kapitan Golinski poskušal udariti na upornike iz trdnjave! Dokler smo v trdnjavi, se ne moremo ničesar nadejati! — Uporniki imajo vsega v izobilju! Naši vojaki pa trpe lakoto in vedno bolj izgubljajo svoj odgovornost!"

"Molčite!" zakriči knez Daškov in ježno udari z nogo na tla. "Ne mešajte se v moje zadeve! — Še sem jaz gospodar Orenburga! — Jaz, a ne kapitan Golinski! — Če se še enkrat predrznete dajati mi nasvete, vas bom ukazal vreči v ječo! — Ste-li razumeli?"

"Razumel sem", odvrne župan. "Sedaj vem, da smo obsojeni na smrt, — na nečastno smrt!"

Župan odide, da sporoči svojim somišljenikom uspeh svojega razgovora s knezom Daškovim.

Ko so orenburški meščani zvedeli, kako je knez Daškov sprejel njihovega župana in kaj je odgovoril, jih zgrabi nepopisna jeza.

"Kaj?" so kričali možje. "Mar naj počepamo ko muhe od gladi, z že-

nami in otroki? Še psi dobivajo boljšo hrano kakor mi! Mar se ne borimo ravnokako pogumno, kakor vojaki? Knez Daškov naj ne pozabi, da je naš več, kakor pa njegovih vojakov! Naj se ne šali z našim obupom!"

Župan jih je sicer poskušal umiriti, toda kaj, ko je tudi v njem vse prekipelo od jeze. Četudi je imela trdnjava mnogo praznih sob na razpolago, so vendar morali nesrečni orenburški meščani prenočevati po hladnih in vlažnih trdnjaviških hodnikih. Večinoma pa so si postavili na dvorišču šotore, kjer so imeli na razpolago vsaj svežega zraka.

Na srečo je bilo vreme lepo in toplo. Toda po noči je postalo zelo mrzlo, povrh pa so bili nesrečni meščani še brez varstva pred dežjem.

Med temi šotori so vedno hiteh vojaki, ko so odhajali na okope, odhodno se vračali iz njih. Končno se je nahajala med šotori teh nesrečnih stalno cela tropa psov, svinj in krav, od časa do časa pa je zala na dvorišče še kaka krogla. Ta nered je samo še povečal bedo nesrečnih ljudi. Bili so popolnoma izrojeni nemarnosti tiranije kneza Daškova.

Zdelo pa se je, da njihova nesreča še ni dosegla vrhunca.

Kaj se bo zgodilo — kakor so govorili — če bo Pugačev začel streljati na trdnjavo z velikim topom, ki ga je nekje zaplenil?

"Tako ne gre več naprej!" reče župan. "Knez Daškov nas noče poslušati! Ta človek tepta z nogami svoje dolžnosti. On se ne drži te-

ga, kar nam je obetal, ne drži prispege, ki jo je položil carici, porniki si bodo nedvomno osvojili trdnjavo!"

"Potem pa bodo uporniki navalili na evropsko Rusijo in ne bo dolgo trajalo, da bodo v Moskvi."

"Samo eno sredstvo mi še ostaja! — nadaljuje orenburški župan s svojim premišljevanjem. "Govoril bom z edinim človekom, ki nas more rešiti!"

Župan se poda v stolp, odkoder so častniki motrili gibanje sovražnih čet. Vedel je, da bo tu našel onega, ki noč in dan skrbi za obrambo trdnjave. Edino njemu se mora zahvaliti, da uporniki doslej še niso zavzeli trdnjave.

Ta človek je bil kapitan Golinski.

Župan odpre lesena vrata in se napoti po stopnicah v stolp.

Prišedši v stolp, uzre Golinskega, ki je gledal obdan od častnikov skozi daljnogled.

Načelnik je mirno čakal, ker ga ni hotel motiti.

Kapitan povese daljnogled. Bled je bil, ko se je obrnil k častnikom: "Gospoda, zdi se mi, da nas bodo uporniki danes napadli! — Če se ne motim, se bo to zgodilo po noči, ker Pugačev vedno napada pod zaščito mraka, ko so naši vojaki že utrujeni in oslabljeni. — Zda je tri, solnce bo zašlo okoli šeste ure; imamo še torej tri ure časa, da se pripravimo."

"Mar ne bi bilo boljše", reče nekdo izmed častnikov, "če bi, gospod kapitan, udrli iz trdnjave in navalili na upornike? — Doslej smo se

SLOVENSKI LIST

List izdajata: SLOV. PROSVETNO DRUŠTVO in KONSORCIJ "NOVEGA LISTA"

Dirección:
Gral. César Díaz 1657
Buenos Aires

TARIFA REDUCIDA
Concesión 1551

PATRONATOVA PRIREDITEV

S precej večjo zamudo nego smo navajeni pri drugih naših prireditvah, se je začela sobotna prireditev, prva prireditev Jugoslovanske izseljenske zaščite, ki se je vršila v dvorani društva "Asociación Filantrópica Argentina"; potrdilo se je še enkrat že staro dejstvo, da so ljudje ob sobotah, ko se jim ne mudi spat, zelo komodni in pretirano netočni.

Šele okoli 10.30 je bila dvorana ki se je pozneje napolnila, primereno zasedena ter se je začel izvajati spored. Predsednik Patronata, arh. Viktor Sulčič, je otvoril prireditev s kasteljanskim in s srbohrvaškim govorom. Zahvalil se je pred vsem pokroviteljski prireditvi, ge. Niči Cankarjevi, ter pozdravil navzočne, v prvi vrsti odlične goste poslanika gg. dr. Izidorja Cankarja in dr. Františka Kadeřábeka, polnomočnega ministra češkoslovaške republike, in romunskega odpravnika poslov g. Arturja Anastasija, ter podal nato v kratkih obrisih poročilo o dosedanjem delu Izseljenske zaščite od leta 1934 dalje. Nekoliko številč nam pove, kaj je patronat v dobrih dveh letih in pol (kajti poslovati je začel šele ob zaključku leta 1934) naredil za naše izseljenštvo: zaposlil je 704 osebe, izdal 998.05 pesov malih podpor v gotovini, 1.583 bonov za kosila in večerje, 631 bonov za prenočišče,

porazdelil med najpotrebnejše 47 oblek, 80 parov čevljev, 48 volnenih jopičev itd.; interveniral je v mnogih slučajih, ko so bili naši izseljenci osleparjeni od brezvestnih agencij za zaposlovanje ter je dosegel, da so te agencije vrnila našim ljudem vsega 3.473.30 pesov skoro že povsem izgubljenega denarja; posredoval je poleg tega v mnogih slučajih povodom nesreči na delu, samovoljnih odpustitev brez odpravnin, radi neizpolnjevanja obveznosti s strani delodajalcev itd. Patronat je pokazal, da je življenja zmožna in za naše izseljenštvo neobhodno potrebna ustanova, ki se mora ne samo ohraniti, marveč tudi še bolj razviti, da bo lahko s še večjimi uspehi vršila svojo važno socialno funkcijo med nami. To ne bo nič težkega, če se bodo izseljenci, vsaj od časa do časa, spominjali patronata s svojim obulom, ko so v stanu, da vsaj kakšno malenkost žrtvujejo za takšno ustanovo.

G. predsednik se je toplo zahvalil vsem, ki so doslej Patronat podpirali ter omogočali njegovo redno poslovanje, obenem pa je apeliral na najširše naše izseljenske kroge, naj podprejo organizacijo, ki ima tako plemenit namen: ščititi naše rojake, pomagati jim v nesreči in bedi — skratka: biti jim prava in nesebična mati v tujem svetu.

Začel se je nato izvajati prvi del

sporeda, ki je obsegal samo petje, če izvajamo deklamacijo, s katero je nastopila nadarjena in simpatična približno deset let stara deklica. Sopranistinja Eudoxia Tumakova je zapela najprej troje kasteljanskih pesmi ter jo je na klavirju spremljal sam avtor, prof. Esecbio. pozneje pa še dve naši spremljana na glasovirju od ge. Ankice Sulčičeve. Žela je obilo odobravanja in na odru so ji poklonili šopek cvetlic. Naravnost burnih aplavzov je bil deležen priljubljeni kvartet "Jadrani", ki je tudi zapel več pesmi. Mešani zbor iz Ville Devoto je poleg "Pozdrava Vipavski", ki je bila na sporedu, zapel še eno ter ga je občinstvo prav tako prisrčno pohvalilo. Odkar smo ga zadnjič slišali, je devotovski zbor močno napredoval. Z dvema pesmima je posrečeno nastopil po daljšem času tudi Tabarov oktet, ki se po glasovni moči lahko kosa s številčno mnogo močnejšimi zbori; "Ljubzen in pomlad" je zapel naravnost dovršeno in je za svoj trud žel seveda tudi zasluženo odobravanje.

Razvila se je nato zelo živahna

prosta zabava, ki je trajala do jutranjih ur.

Patronat nam je poslal v objavo naslednji seznam prostovoljnih prispevkov s sobotne prireditve:

Darovali so naslednje gospe in gospodje:

Niča Cankar	100.
Gina V. de Mihanovich	100.
Ana Mihanovich de Sloco-	
vich	30.
Kapetan Nikola Dabinovich	10.
Kapetan N. Rusović	10.
Angela Frefalt	10.
Petar Kebelić - "Kosovo"	10.
Josip Stipčić	8.
Matia Lončarica	5.
Dr. V. Buljevich	5.
N. N.	3.
Josip Batistić	2.
Angel Veljanovsky	2.
Valerij Godina	2.
Ivanka Furlan de Počkar	1.
Jakov Pejaković	0.50
Vkupno:	\$ 298.50.

Za srečkanje so darovali:

Ga. Ana Mihanovich de Sloco-
vich 6 daril, Farmacia Franco In-
glesa 24, Casa Vidor (Golešin) 3,
Flia. Lončarica 3, Casa Canale 2,
Farmacia Brancato 26, Ga. Dabi-
nović 2, G. Sava Jovanović 2, G. J.
Tošković 4, Ga. Pejaković 12, Ca-
sa Mayon 3, G. Margolić 1, Gena.
Maria Kolangja 4, Gena Veronika
Cankar 1, G. Pablo Gindra 37, Flia.
Lubinski 5, Ga. Niča Cankar 48,
G. Minister Dr. Izidor Cankar 12,
G. Difraneo 2 daril; G. Lazlo 400
vzorcev kreme "Lechuga".

KROJAČNICA MOZETIĆ

Naznanja vsem ce-
njenim klientom in
slovenskim rojakom,
da so dospeli novi
vzorci in blago za po-
letne moške obleke.
Velika izbira peri-
la in drugih moških
potrebštin.

Prepričajte se!

Sebastian Mozetić
5019 - OSORIO - 5025
BUENOS AIRES
(PATERNAL)



ZOBOZDRAVNIKA

Dra. Samoilović de Falicov

in Dr. Feliks Falicov

Sprejemata od 10 do 12 in od

15-20 ure

DONATO ALVAREZ 2181

U. T. 59 - 1723

Velika moderna krojačnica

HERMINIO BIDINOST

Ex cortador de el Jokey

Če hočete biti brezhibno in
elegantno oblačeni, pripravaj-
te se sam.

AV. SAN MARTIN 1544

Buenos Aires

Vsakovrstne bolezni, notranje in zunanje

Venerične bolezni se zdravijo na gotov in modern na-
čin. — Ugodno plačevanje. — Prvi pregled brezplačno.
GOVORI SE JUGOSLOVANSKI. — Sprejemanje bol-
nikov od 3 ure do 3 večer.

Dr. ANTONIO PEREDA

MEDRANO 151

BUENOS AIRES

samo branili, a Pugačev si je tonan in odločno pred častniki.

nedvomno razlagal kot našo sla-
bost!"

"Da, to je edina možnost, ki nas
more še rešiti", vzklikne nekoliko
častnikov.

"Prijetelji", reče kapitan Golinski, in žalostno zmake z rameni, to je že dolgo moja topla želja. Boge, kolikokrat sem že dokazoval knezu Daškovu, da je to edina pot, ki nas more rešiti. Mnogo bolje je, da pride do odločilne bitke, kakor pa da nas vsakodnevni spopadi s sovražnikom popolnoma oslabe. — Toda knez ni hotel ničesar slišati o mojem predlogu. Še vedno upa, da bo prispela iz Petrograda pravočasno pomoč. Zaman sem mu pojasnjeval, da bo pomoč, ki nam jo bo morda poslala carica Katarina, dospela šele osem dni po tem, ko bomo pojedli zadnjo skorjico kruha. Osem dni gladovanja pa pomeni, go spoda moja, za vojake šestnajst izgubljenih bitk. Dovolj pa je samo en poraz, da postanejo naši vojaki malodušni. — Knez Daškov se ne upa podvzeti nobenega odločnega koraka. On noče, da bi padla odločitev! Toda on je, kakor veste, poveljnik te trdnjave. On edini ima pravico odločati o naši usodi!"

"Poženite potem kneza k vrugu!" zakriči z močnim glasom orenburški župan. "Zaprte ga v norišnico, ako je znorel, ali pa mu dajte v roke igračko, ako je tak strahopetec, da se boji odločilne bitke! Naj se igra, ako ga kmetije in kmetice ki jih ima dovolj v trdnjavi, ne zabavajo več!"

Sivi župan je stal ponosno vzrav-

"Gospod kapitan Golinski," nada-

ljuje odločno, "in vi, gospoda moja, obračam se na vas v imenu orenburških meščanov, ki so bili tako nesrečni, da so morali iskati zavetišče v trdnjavi in prositi ošabnega kneza za milost. — Tako ne gre več naprej, kakor je bilo doslej. — Ne dajo nam jesti, — dajejo nam vo-
do, ki bo med nami povzročila ku-
go, — našim ženam in otrokom pre-
povedujejo prebivati v zračnih pro-
storih. — Z našimi meščani, ki bra-
nijo trdnjavo ravno tako kakor va-
ši vojaki, se postopa kakor s psi. — Ne bojim se glasno povedati: Knez Daškov se je pokazal od pr-
vega trenutka obleganja trdnjave, pa vse do danes, kot popolnoma ne-
sposobnega, da izvrši ono nalogo, ki mu jo je carica zaupala. — Ra-
zen tega pa je še dokazal, da je strahopetec in da nima srca za naše trpljenje. — Tak človek ne sme več odločevati o naši usodi. — Čim prej ga odstranimo, tem boljše bo za nas. — Radi tega vam v imenu orenburških meščanov predlagam, da Daškova odstavimo, pa vas vprašam, gospod kapitan Golinski, bi li vi prevzeli poveljništvo orenburške trdnjave?"

Čim je župan izrekel te besede, izderejo navzoči častniki svoje me-
če, jih zavijte in vzkliknejo:

"Naj nam bo kapitan Golinski po-
veljnik! — Živel novi poveljnik orenburške trdnjave!"

"Stojte!" zagrmel kapitan Golinski, nakar častniki takoj povesijo sablje.

"To je vendar zarota! Mar niste

prisegli svojem komandantu zve-
stobo in pokornost? — Prisego mo-
rate držati! Četudi bi knez Daškov sam prelomil svojo prisego, ne sme-
mo mi to storiti! Pošten človek ne
bo nikoli prelomil svoje prisage!"

"Vem, gospoda, da vas vodijo naj-
plemenitejši cilji, ko zahtevate, da
odstavimo kneza Daškova, ker se
zavedate, da smo mi edina nada
vseh teh tisočev nesrečnih ljudi! Toda tovariši, ne pozabite, da smo vojaki! — Najlepša vršina je za nas pokorščina napram svojim predpo-
stavljenim, tudi če ti ne zaslužijo našega zaupanja! — Če je knez Daškov strahopetec, če je nesposoben braniti trdnjavo, če pride Orenburg končno vendarle v roke, potem je to božja volja. Potem ne bomo mi krivi poraza, temveč carica. Zato se moramo pokoravati njegovim naredbam! — Gospod župan, bodite prepričani, da bom vse storil, kar bo v moji moči! Omilil bom usodo vaših meščanov, toda jaz ostajam to, kar sem, — kapitan Golinski, ki priznava, da je knez Daškov njegov poveljnik!"

Častniki so molčali, orenburški župan pa ponudi Golinskemu roko in reče:

"Vi niste samo hraber vojak, te-
več ste tudi poštenjak v pravem pomenu besede! Tako dolgo, dokler bo med nami takih ljudi, kakor ste vi, se ne bo trdnjava nikoli predala Pugačevu!"

V tem trenutku zakliče neki mla-
di častnik z ograde na stolpu:

"Pozor! Previdnost! Vržite se na tla! — Uporniki bodo prižgali svoj veliki top!"

Blisk, nato pa grmenje, kakor da se je zemlja razkrala na dva dela; trenutek pozneje nastane povsod krik, stokanje in obup.

Ogromna granata je padla bas na sredino dvorišča, kjer so se nahajali šotori.

Golinski, župan in častniki pobite na dvorišče, da vidijo učinek granate. Bil je strašnejši kakor so pričakovali.

Granata, ki jo je Pugačev izstrelil v trdnjavsko dvorišče, je usmrtila dvajset, ranila pa štirideset ljudi. Šotori so bili popolnoma uničeni. Neko obitelj, ki se je nahajala v svojem šotoru, je raztrgala granata na drobne kosce.

Med množico zavladal silen strah. Ko je Golinski prispel z npanom na dvorišče, se jima vrže ljudstvo pred noge.

Nesrečni orenburški meščani so zaklinjali kapitana, naj jim odpre vrata glavnega poslopja, kjer bodo varni pred sovražnikovimi granatami. Doslej namreč niso smeli v glavno poslopje.

Ljudje res niso mogli še dalje ostati nezavarovani na dvorišču, ker bil bom igro!"

Toda kapitan Golinski stopi h knezu, zbije mu karte iz rok, da so padle na mizo in zakliče:

"Knez Daškov, igro boste izgubili!"

Njegov plemenit značaj in pošte-
na duša sta se zgražala, ko je videl, kako se njegov poveljnik zabava z obema ženama. — Razburjen na-
daljuje:

— "Gospod poveljnik, zatrujem vam, da boste vse izgubili, ako me takoj ne poslušate!" (Nadaljevanje)

ŽALOSTNA VEST IZ STAREGA KRAJA

Rojak Marij Valentič, doma iz Trsta, ki se sedaj nahaja v bolnišnici Alvarez, kjer so ga včeraj ime-
li operirati radi bolezni na želodcu, je od doma dobil vest, da mu je ma-
ti umrla.

Izrekamo mu iskreno sožalje in obenem toplo željo, da bi čimprej okreval.

V DOMOVINO ODŠLI

Podpisani rojaki, doma iz Met-
ke na Dolenjskem se tem potom za-
hvaljujejo družinam Meznariševih
Pezdirčevih in Zlembergerjevih, kakor
tudi vsem drugim rojakom, prijate-
ljem in znancem, ki so nas pospre-
mili na kolodvor v Olavarriju Loma
Negra. Zahvaljujemo se tudi urad-
ništvu B. Germanike, ki nam je vse
poskrbelo za potovanje z angleškim
parnikom "Ancantara", s katerim
smo odpotovali 24. septembra. Ko
bodo čitatelji čitali tele vrstice, bo-
mo že na širokem Oceanu. Naše mi-
sli bodo tedaj že hitele v naše ro-
dne kraje, v Jugoslaviji, k našim de-
mašim. Pa tudi vas v tujini ne bo-
mo pozabili. Bili smo naročeni tu-
di na Slovenski list in smo že ure-
dili, ga bomo prejeli tudi v do-
movino. Pozdrav vsem čitateljem li-
sta ter ga vsem toplo priporočamo.
Če bi ne imeli lista, bi bilo naše
življenje v tujini še mnogo bolj pu-
sto in žalostno, nego je. Tako pa
nam je Slov. list vedno prinašal
novic od doma in od drugod ter nas
božril in podžigal k napredku.

Velika moderna krojačnica

HERMINIO BIDINOST

Ex cortador de el Jokey

Če hočete biti brezhibno in
elegantno oblačeni, pripravaj-
te se sam.

AV. SAN MARTIN 1544

Buenos Aires